Nemely zeep testen frater · Igeen egyengyenyet ·
nemely azzonyallat sok ideyg keuana byn
ve · mutatuan zentsegnek kepeet · Mely fra
tert ez azzonyallat · me nemennemen choda
latos es okos chalardsagokkal annera meg
chala · hog mynd az eynek veztegsegeyg ·
es mynd az agynak tytkyayg vonnaya ·
Igeen edessen bezeluen euuele · es mynd eddyg
az eu gonoz keuansaganak mergeet el tytko
la · Varya vala ez bodogtalan azzonyallat
hog ez frater tenneye gonossagnak dolgat ·
kyt hyzen vala immar lenny meg fogot
nak az gonoz keuansagtul · azbol chak · hog
illyen helyen es illyen idenben ez frater egye
deul zolna egy azzonyallattal · De hazuda
ennek az eu alnoksaga · Mert ez frater ·
iollehet bolondul · demaga artatlanul eul
veen · semmy fertezetesseget nem gondol va
la · Holot kedeg ez frater meg esmere · ez
neuolyas azzonyallatnak keuansagat · leg
ottan hamarsaggal myhynt az euz az teur
beul · eu kezeyuel ~~eumagat~~ tartonak vono
nak kezebeul ky zeukeullet es el futa · My
koron ez dolog mendenesteul tytkon volna ·
teurtenek hog zent emlekeuzetu iordanus

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

mester vitetet volna nemely eurdengeushez ·
hog imadna en erte · Azert mykoron isten
nek embere iordanus mester kezerentene
ye az eurdengeut · hog ky menne az isten
nek teremtet allatyabol · ffelele az eurdeg ·
hog addeg kynem menne · hanemha az
frater jeune oda · ky az teuzben volt · es
megnem egeet · Mykoron ezeket az eur
deg gyakorta mondotta volna · senkyt
nem neuezuen · Chodalkoznak vala ezen
mendenek kyk ezeket halyak vala · nem
tuduan myt tennenek · Annak okaert
masodzer es · harmadzer es kereek iorda
nos mestert · hog jeune ez eurdenngest
meg latogatny · mert tugyak vala en
tet lenny zent embernek es igaznak ·
Teurteneek azert · hog mykoron iorda
nos mester menne harmadzer ez eurden
geshez · tahat ez felyeul meg mondot
frater leun tarsa iordanos mesternek ·
legottan hog ez frater be mene · az eur
deg ottan ky mene kyaltuan az ember
beul · Ez frater kedeg · mykoron mynd
ez dolgokat hallotta volna iordanos mes
terteul · ezebe iutanak melyek lettek va

la az azzonyallat keuzent · es en kerzentte · es
tytkon mynd meg jelente syralmakkal jordanus
mesternek · ky vala zerzet mestere · : —

Esmeg vgy jelentetevt meg oly fraterektevl
kyknek zöuokat melto hynny · az tyztelendev
es zent ispanyay frater damancosrol · ky gya
korta volt zent damancas atyanknak tarsa ·
hog ymert ez frater damancas ky evzette va
la az paraznakat az kyral vduarabol · Ta
hat nemely hazug es zeep azzonyallat kevl
deteek egyebekkevl ez zent eletev fraterhez · hog
gyonasnak zemelye alat · kerneye ewtet go
nossagra · nagy erevssen es gerjedetevssenn ·
Mely azzonyallatnak chalardsagat es ferteze
tesseget meg esmeruen ez frater monda ·
Sok ideye vagyon hog illyen dolgot nem tevt
tem · es mastan veen vagyok es meg hydeget
tem · hanemha teezneel hevevlek meg · Ha
gya azert ez zent frater ez azzonyallatnak ·
hog masod napon teerneye meg · es hog ev
addeg ez dologra tytkos es alkolmas helt
zerzene · Annak okaert istennek embere
meg gyvlada az tyztasagnak zerelmeben ·
es zerze nagy bevseges teezet · es ewmagat

el terieszte az teuznek teuzepette · es hiuuia vala
ez neuolias azzoniallatot eu hozia az teuzben
hog feteunneiek ot eu vele · Latuan kedeg
ez azzoniallat enne iozagot auagi lelki ereut
ez zent fraterben · hognem chak testeben · de
meeg ruhaiaban es · egeesnek semminemeu
nioma nem vala · teuredelmesseget veuu · es
penigatuan kezde nagi fel zoual kyaltani ·
vgi hog · ez choda leuu sokaknak csudasara ·:

Bizonual sokakat esmerteunk · es teubbekreul
hallottuk · kik tisztassagnak teu falaual meg
keurnyekeuztetuen · nagi nehez vezedelmekteul
zabadultak meg · kik kezzeul egiknek egizer ·
alkolmas helien egifeleul eleiben adatik
vala az testi gieniereuseg es nagi hizelkeu
dees · mas feleul meg k euleesnek teuve · ha
akaratiat rea nem adnaia · de ez zambor
frater az tisztasagnak iozagaual · el tauozta
ta az leleknek vezedelmeet · es az beulchesseg
nek iozagaual el tauoztata az testnek veze
delmeet · es az zerzetnek gonoz hireet · Mert
monda ez frater az eutet fenyegeteunek ·
azzoniom en vas euuet es ciliciomot vise
lek · le vetem azokat · es holnapon el zeuuek

telyozyad az te keduedzerent · Ezenkeppen ez Jam
bor frater meg chaluan ez azzonyallatot · es
meg zabadula pokolbely ewrdengnek keserte
tytewl es ew lelky vezedelmytewl ·:

It keztetnek nemely tanolsagok az Imadsag
nak yozarol · az isteny zolosmatban valo tunya
sagnak ellene ez keppen ·
Nemely nagy zent eletew · es nagy hyrew ne
met frater · ew gyermeksegetewlfogua zokta
vala cristusnak kenyat · es az ew zent sebyt
nagyon tyztelny es zeretny · Es menden na
pon mond vala az ewt sebekre ewt adoramus
te cristet · teuen ewt venyakat ewt pater
nosterrel · keruen cristust hog adnaya ew
neky az ew felelmet es zerelmet · Ez adora
mus te cristenet ez magyerazatya · Imadonk
tegedet cristus es aldonk tegedet · mert az
te zent kereztfadnak myatta valtottad ez
velagot · Azert ez fraternek ez utan meg
jeleneek uronk cristus · aduan ewneky men
den sebebewl ynnya chodalatos edessegent ·
kyt meg Iuuan ez bodog frater · ez velag
nak menden edessege es vigaztalasa · for
dula ewneky keserensegre · Vgyan ezen

frater zokta vala tizteleny azzonyonk zuz ma
riat ez keppen · Az eu zyueet tiztely vala · kyuel
cristust lutte es zerette · Az eu mehet tiztely
vala · kiben cristust viselhte · Az eu emleut tiz
tely vala · kykkel cristust zoptatta · Az eu keze
ekes kezeyt tiztely vala · kykkel cristusnak
zolgalt · Es eu melyet tiztely vala ugy my
keppen menden iozagos myelkeudeteuknek
patyykayat · Es myndenyikre teuen egy egy
venyat meg anne aue mariaual · zabuan
az aue mariakhoz azzonyonk marianak
az lelky iozagyt · kyuel erdemlet lenny
istennek anya · az az · alazatossagat · isteny
zerelmet · tiztasagat · bekessegeet es kegyelmes
segeet · Es kery vala ez frater azzonyonk
mariat · hogy ez meg mondot iozagos
myelkeudeteuket nyerneye eunekj es az ur
istenteul · Talyat ez fraternek meg ieleneet
azzonyonk maria nemely zombaton · es
mend ez iozagos myelkeudetekreul kyket ez
frater tiztelt vala azzonyonk mariaban ·
bele eutte ereztetenkeppen ez eut iozagos my
elkeudeteuket kyket keert hogy nyerne eunekj
ur istenteul · Azert ez frater hatra vetuen
az tanolsagot · foglalya vala eumagat

ajtatos ymadsagokban · es eltetyk vala cho
dalatos lelky edessegvel · Melyet ezekben
ueuen az frateret · gyakorta entet meg ha
dolyak vala · hog ewmagat haszontalanna
tennew az zerzetnek · nem tanoluan · Tahat
ez frater ymada vr istent · hog az lelky
edessegnek egyk rezeet valtoztatnaya tu
domanra · kyuel lehetne haznalatos lelkek
nek idueessegere az ew zent neuenek tyztes
segere · Meg halgata azert entet vr isten ·
es ewbele ewtte oly tudomant · kyt annak
eleutte nem tud vala · Es predical vala ne
meteul es deakul malaztosson · es fentr
vala meg ekesevlt nagy tanalc adasnak
ajandokynal · : —

Anglyaban vala nemely ygeen ajtatos
frater · ky vala lector es predicator · Ez
ajtatos frater mykoron volna nemely
vitezneк hazaban · hertelenseggel nagy
tevz gyvladafel az hazban · kyben vacho
valnak vala · El fogyuan kedeg vyzek
es menden embery tanalc · es az tevz
ynkab es ynkab meg hatalmazuan ·
Mykoron ez ajtatos fraternek tarsa

az haz nepeuel tetoua futoſua es Jeueltene ·
ez aytatos frater leteryezkeudueen Jmadſag
ban · az Jmadſaggal az teuzet el euze es
meg olta · ugyhog ſemmynemeu iele nem
marada · Ezt kedeg az frater zerzet meſte
renek meg Jra · nem hyudycheuſegert
hanem epeuletnek okaert · : — Keet
ſuteuek mykoron mennenek nemely con
uenthez · es az engedelmeſſeget uigan te
lyeſeyteneekbe · Teurteneek eſſeunek ueze
teul zeleteul eunekyk Jgeen meg ſeteteul
ny · Mely ſetetſegteul Jgeen meg Jyed
ueen · kezdenek egymaſnak mondany ·
Otalam nem kellemetes iſtennek amy
engedelmeſſegeunk · Azert mykoron
ſemmynemeu helt nem lelhetnenek · hog
houa ternenek · Ezekben Juta egy choda
tetel · melyet teut uala ur iſten zent Da
mancos atyankal · el ueuen eu teule
es eu tarſatul az eſſeut · Es felkeulteuen
remenſegre · es forduluan Jmadſagra ·
ueteek zent kereztnek Jegyet az ueez
nek ellene · Es az ueez legottan magat
el oztuan Jobra es balra · hagya illetlen
eukot mezze elmenny · es chak egy chep

essen sem eseet eu reaiok · mykoron latnayak
az essent mynd keetfelewl esmy ·
Nemely ispaniay vitez kereztel meg se
gyeztetewt · annak okaert hog altalmen
ne az tengeren · Mykoron ez vitez ez illyen
fogadasat teestetnene be tellyesseytenj · ne
mely hadban meg euletetek · holta utan
ez vitez az en fyanak meg jeleneek
viseluen igeen nehezseges kereztfat · es
kery vala az en fyat hog kennyerewlne
ewrayta · Az en fya kedeg myert bewlc
es deak vala · meg erte hog fogatta volna
hog kereztet wenen ellensegre menne · es
hog ezt benem tellyessejtette volna · de fel
fogada ezt az fyu be tellyessejteny az en
atyaert · Azert mykoron ez viteznek fya
jutot volna bononyaban · hog brundusi
obol hayon menne · lele nemely esmerew
deakokat · kyk be mentek vala predicator
zerzetben · Melyeket ez vitez fya aytato
son meg latogatuan · es meg keerdewen
az ew jarasanak okat · meg monda hog
az ew atyanak lelkenek segedelmeert
menne · tahat ez wy fraterek kereek
ewtet hog az zerzetben jennebe · fogadat

azt ewneky · hog inkab haznal az ew atya
lelkenek · az kereztet byzonyual fel wennyi
zent zerzetben valo menesnek myatta · es
kewuetny cristust · Es hog az fratereknek
imadsagok · es zent misseknek aldozatya
haznalatosban vizy az lelkeket az ewrek
velagossagra · hog nem ez fele kereztnek
fel vetele · Azert engede ez viteznek fija
az ew tarsynak · es lewn baratta · Es kezde
ayttatossan es ewrewmest zolgalny missekre ·
es alazatosson kewnyeurgeny az misse mon
doknak hog imadnanak az ew atya lelke
ert · Tewrteneek ezen idewben mennij
florenciaban frater albertuak · hogky
igeen io ember vala · Tahat florenciaba
nemely ewrdegtewl meg zallot ember
nek zaya altal · az ewrdeg kewlemb kew
lemb zen tewrteneteket es embereknek
myelkewdetyt mongya vala meg · Me
ly ewrdeg egyebek kewzent sok emberek
nek ielen voltara vgy monda · hog az
predicator zerzetbely fraterek ewnekyk
sok bozzusagot teznek · az ew predicacio
yokkal embereket gyonasra vonuan ·
azonkeppen imadsagokkal · misse mondasok

kal · es hog nemely ispanyay vitesnek lelket
ky nemely hadban meg evletet volt · az ev
mysseyekkel kenokbol meg zabadeytottak ·
Es az vitesnek fogadasat · ev fyanak Jarasat
es az zerzetben bemenesét mynd zereuel
meg monda · de ez frater albert ezeket hal
uan · es ez dolgokat nem tuduan · nem gon
dola az evrdevgnek bezedeuel · Ennek utan
na ez frater albert meg tere bononyaban ·
es nemely napon evlueen az fraterekkel ·
kyk kevzevt ez vitesnek fyya es · ky uala no
uicius halla zendevletevt az egyhazban ·
azert hog nemely erdenges azzonyallatot
hoztak uala zent damancos atyant olta
rahoz · Ennek okaert ez frater albert · melye
ket latot es hallot uala florenciaban az
erdenges embertevl · mynd zereuel meg
monda · kyt haluan ez ispanyay vitez fyya
ez nouicius · meg evrevle leleкben · Isten
nek es az fraterekuek nagysok hala ada
sokat tevn · es az ev atyanak Jgneet · es ev
Jarasanak okat mynd az tevbbyt zereuel
meg monda · es az zent zerzetben meg
erevsevdeet · Azert ezbevl adatyk erteny ·
hog az fogadast nem batorsagos ember

net el hallaztany · de haznalatos hamar
meg fizetny · es hog valtoztathatny jobra
az fogadast · az eleuenektevl az holtaknak ·)

Keet ispaniay fraterek · kyk parisban zent
jacabban tanoltanak vala · Mykoron az ev or
zagokban meg teernenek · utanak pieta
uianak feuldere · es mykoron ez fraterek
reggeltevl fogua hatod ideyg mentek vol
na · meg faraduan kezdenek ehezny · vala
nak kedeg kevzel egy kysded faluchkahoz ·
kyben keues es zegeen emberek lakoznak va
la · Azert az frater ky inkab meg faradot
vala · akarya vala hog ot az faluchkaban
aytonkeent eledelt keresnenek · Az masyk
frater kedeg · ky inkab ehezyk vala · inty
vala az ev tarsat · hog iob faluhoz menne
nek · hogha keuesset ennenek az utban el fo
gyatkoznanak · Tahat az meg faradot
frater akaruan meg vigaztalny az ehev
zev fratert monda · zereteu atyamfia
hatalmas az vr isten · snem adhate my
nekevnk vendegseget ez zegeen faluban ·
kynek monda ez ehezev frater · tudom hog
adhagya · de nem zokta tenny · Tahat

monda az masyk frater · Ne akary felned zere
ten atyamfya · mert az ur isten ez kysded fa
luban meg zolgaltatya amy zukseggunket ·
es mykoron ez fraterek ezenkeppen zolnanak ·
yme zent maxenciosnak portolabne azzonya
kazdag es nemes en fyaual es nagy sok zol
gakkal juta az kys faluban · Mely nemes
azzon latuan az fratereket lenny yggen
meg farrattaknak · nagy zerelmel paran
chola az en fyanak monduan · ffyam zalle ·
es istennek zerelmeert es en zerelmemert ·
ez fraterekat elegheyed meg · ky az en anya
nak parancholatyara leggottan le zaluan ·
az etkeket kyk ualanak az en anyanak
zereztetueen ueue · es bort · es saytot · es
tykmonyat · es ujonnan sult kenyeret ·
es halakat ada beuseggel az fraterekke
nek · keeruen gyakorta euket · hog az ne
kyk adottakat eureummel uennenek ·
azert myert istennek zegeny ualanak ·
es sokat kel uala mukalkodnyok · es hog
egyeb helyeken aleg lelhetnenek zukse
gekre ualokat · de mynek utanna ez por
kolabne azzonnak en fya · sok egy jffyak
kal zolgalt volna nagy zerelmel ez frate

net · Monda az nagyob frater az kysseb
fraternek · Imagyunk az vr istent · hog ez
iffyat ky mynekevnk il nagy aytatosson
zolgala · hog az vr isten evrizye evtet ·
es io eletre vigye evtet · Azert ez fraterek
le terdepelven · es az veny creatort meg
pater nosterrel es oracyoual meg mond
uan · bulchut vevnek ez iffyutul · es ev
tet gyakorta az vr istennek ayanluan ·
el menenek · Nemy ydev kedeg el muluan ·
egy ez keet fraterek kezzevl · ispanyabol
Jevue paryssban az generale capitulom
ra · pyctauiay fratereknek conuentebe ·
es lele immar baratta levtnek · ez iffyat
ez portolabnenak fyat · es meg chodal
kozuan ezen az frater · monda az prior
nak · Agyam honneet valo ez iffyu
frater · mykoron ez frater hallotta vol
na evtet lenny az portolabne azzonnak
fyanak · hyua evtet ez frater evhozya ·
es monda neky · Iute ezedbe mykeppen
vendeglettel vala parisbol Jevue keet
fratereket · anyadnak paranchyolatyara ·
illyen helyen · Monda ez iffyu · hyo iol
emlekevzevm · es hala legyen vr istennek ·

mert az vr isten az en imadsagoknak myatta ho
zot ez zent zerzetben. Monda neky az frater.
en vagyok az keet fraterek kezzewl egyk.
kyt gyakorta kertewk teneked istentewl jo ele
tet es bodog kymulast. Jme latom tebenned
az jo eletet. erewkewgyed zereten atyamfya
vegyg meg maradnod az joban. es bizon
ual ezenkeppen juch az bodog vegezetre.
Ezeket irya frater egyed de portugalia:
ky vala tellyes zentsegnek embere. ky ispa
nyabann prouincialis es volt. nagy hyres
deak vala. es egyk vala ez keet frater kezzewl.)

Jt kezdetnek nemewnemew chodak azrul
kyk ew zolosmanyokat gonozul resten aytat
lan mongyak. Jelesewl az bodog azzon zo
losmanyt ez m keppen. Vala angliaban
nemely frater dauid. ky vala igen zerze
tes es aytatos ember. Ez frater dauid az
ew betegsegeben. kyben meges hala. el ra
gattateek az itiletre. es halla hog azzo
nyonk maria panazol vala azokrol azokrol
kyk az ew zolosmanyt restewn fotua es tiz
tessegnekewl mongyak vala. kynek az ew
zent fya iesus felel vala. zerelmes anyam

bochassuk ez fratert az en fraterhez · hog in
che enket hog ne tegyenek ent es ezenkeppen ·
Azert meg teruen ez frater az en ragyalta
sabol · es fel emeluen enmagat en agyaba ·
meg hyrdete azokat kyket hallot vala · Int
ueen az fratereket · hog az irgalmassagnak
kyralne azzonya horant zolosmant nagyob
aytatossaggal mondananak · Es ezeket
monduan kenes ideu vtan meg hala · :
Vagyan ezen anglia orzagba · mykoron fra
ter rikardus immar fel holt eleuen vol
na · hertelenseggel kyalta monduan ·
Jay jay · kyk az isteny zolosmat elmula
tassal resten mongyatok · Mert az pur
gatoryombely lelkek panazkodnak · hog
illyen kesen es tunyan mongyatok meg
azokat kykkel ennekyk tartoztok · es hog
kenesed mondotok annak felette amyre
tartoztok · Esmeg monda ez frater · Jay
mert az bodog zuz maria panazla az en
zent fyanak en jelenuoltomra ty rola
tok · hog azt es · amy keneset en rola
mondotok · azt es meg vont es aytat
lan zyuel mongyatok · hogky olyha
semmynek alentatyk isten elent ·

Esmeg vgy monda ez frater mondvan. en oly eneklest hallottam mennyorzagban melyet ember feuldevn nem gondolhat: Ez predicator zerzetben valo tiztelendev eletev veen frater jelente meg. hog my koron az fraterek mondanayak az bo dog azzon veternyeyet. tahat ez veen frater lata azzonyont mariat keet zep zuzekkel allany az dormytoriomnak ay tayanal. es mondany ezenkeppen. Eres sen erevssen mongyatok. erevs ferfiyak. Ezeket ez veen atyya meg monda az fe yedelmnek. hog az fratereket intenevle az zuz marianak zerelmere. hog ayta tosban mondanayak az ev zolosmayt:

Vala nemely zerzetes ember. ky az ev gonoz zokasabol. az bodog azzon horayt gonozul tu nyan es zunnyadozvan mongya vala. jeleseul az bodog azzon veternyet. de maga vegezetre mykoron ez zerzetes ember meg holt volna. halala utan meg jeleneek nemely joba ratyanak. keruen evtet hog ymadna ev erte. Es monda hog negyven eztendeyg vettetevt volna purgatoryomra. azert hog

az bodog azzon lyvaliyt az eu gonoz zokasabol
gonozul tunyan resten es zunnyadozuan mon
dotta · Jme azert mynemeu kennal kenzat
nak az oly gonoz zerzetesek · kyk az isten
zuleenek hovalyt zolosmalyt · gonozul es resten
mongyak aytatossagneknel · : ·
Esmeeg nemely frater lyngonyay convent
beul · ky zuz vala mynd eu zuletesenek ide
yeteul fogua · Mely frater az eu tyztasaga
ert · melyet tartot vala velagy koraban
az clastromban es · Nem gyonyk vala azon
keppen mynt zokasot az fraterektnek keet
zer / auagy haromzer heteben · hanem
egy honapian egyzer · auagy tyzen eutend
napon egyzer · Teurteneek kedeg · hog ez
frater nemely eyel vontateek istennek
ytyletere latasmya · lattatyk vala kedeg
ez fraternek · hog eu latna egy igeen nagy
hegyen egy zeket · kyn eul vala vronk cri
stus · es eu mellette az eu zent zuleye azzo
nyonk zuz maria · es mynd ez tellyes
velag al vala az veulgyben · es menden
ember kezerentetyk vala kepere Jeuny az
byronak eleyben · Es nemelyek vitetnek
vala nyugodalmra · nemelyek vontatnak

uuk az kenokra · nemelyet kedeg purgatoriom
ra · Eleu vitetek kedeg ez zuzesegben elev frater
es az igaz byro eleyben · es vevn sentenciat
hog purgatoryomban menne · Tahat nemes
azzonyonk maria esedezeek ev zent fyanak
ez fraterert · es monda · En zereteu fyam es
uram · myre keuldeud ez fratert es purgatory
omra · Mert gyenyerevsegetes gyenge iffyu ez
frater · es il nagy kenokat nem zenuedhet el ·
Ennek feletta · tyzta ez frater ev testeben · es
az zerzetbeul teneked es enneham sok zolgala
tokat teut · kynek cristus felele · en zereteu
anyam · azert keultem eutet purgatoryom
ra · mert ryttan gyonyk vala · de maga az
te ymadsagydert mastan meg bochatom ne
ky · Azert ez frater eumagahoz tere · ez fele
el mulatasat eumagaba meg fedde · az utan
gyakorta gyoneek zokaszerent · es ez dolgot
sok fraterekner meg ielente · : ·

Mykoron bononyaban nemely frater conple
tanak utanna allana nemely oltar eleut
el terjeztendven ymadsagyban · veue nagy
foga az fratert pokolbely eurdeg labanal
fogua · es hatra huza mynd az egy haz

nak keuzepeyg · Mely frater Iuevlueen · es
futa oda teub harmyc fraterekvel · kyk az
egyhazban keulemb keulemb helyeken Imadkoz
nak vala · Mely fraterek latyak vala · hog
az egy fratert vonzak vala az egyhaz zer
te · de azt nem latyak vala ky az fratert
vonza vala · Azert ereukeudnek vala az
fraterek · meg tartany ez fratert · de nem
tehetek · Annak okaert meg rettenenek
az fraterek Igen · mynd eu tellyes kezek
kel targyak vala · Nemely veen frater kedeg
vete avagy fekueek az fraterre · egyetem
ben ez fraterrel ez veen frater es vontatyk
vala · de maga vegezetre sok ereukeudesnek
utanna · viteteek ez frater zent myklos
oltara eleyben · Es oda Iutuan ez fraterhez
reginaldus mester · ez frater meg gyona
egy halalos byneet · kyt sohha megnem gyont
vala · es legottan meg zabadula az eurdeg
nek vonasatul · De oly zeretev atyamfiay
chodalatos dolog lenn ot az silenciomrol ·
hog azkoron oly Igeen zorossan tartatyk
vala az silenciom conpletanak utanna ·
hog Ilnagy gyeutrelmben · sentky nem lenn
ky chak egy zot es zolt volna az fraterek kez
zul ·

Nemely frater romanak tartomanyabol ky
mykoron ez velagban volna meeg · Jgeen gyo
nyerkevdevt vala · velagy enekeknek hallasa
ban es enekleseben · sem kedeg ezt megnem
gyonta vala · hog ez fele heetsagogban gyo
nyerkevdevt vala · Meg betegevdeek ez frater
nagy nehez betegseggel · es olyha ez enekles
ez fraternek fyleben es feyeben zevnetlen vala
nak · Es ezbevl nem vezen vala gyenyerev
seget mykeppen eleuzer · hanem nem kysded
gyetrelmet es keent vezen vala · Azert ne
mely napon fel keluen ev agyabol · jollehet hog
jgeen nehezen vala · es elmene az priorhoz
ky es vgyan azon hazban betegen fekzyk vala ·
Es ez meg mondot keent neky meg monda ·
es ez fele heetsagokrol alazatosson meg gyonek ·
· Po Mykoron az prior evtet meg absolualta vol
na · legottan menden zengees ky ev feyeben
vala · mendenestevl el tavozeek · : ——
Narbonay conuentben · mykoron nemely
frater beteg volna · es akarna meg gyonny
az priornak · Monda az prior az beteeg
fraternek · zeretev atyamfya varmeg enge
met · addeg myg meg lezen az processio ·
mert ma azzonyonk marianak mennyben

menety napya vagyon · es az vtan legottan
meg terek · kynek monda az frater · en es
azert akarok meg gyonnom · Mert az vr
istennek engedelme myat · en ez processiot
jarom ez may napon az angelokkal es az
istennek zyleeuel azzonyonk zyz mariaual ·
Azert ez frater meg gyoneek · es keuees
ydeu vtan vrban el nyugoueek · :
Esmeeg lausannay conuentben vala nemely
nouicius · ky mykoron meg gyont volna tel
lyessegel mynt neky tecchyk vala · lata ez
nouicius pokolbely erdeget almaban en eleytte
allanija · es monda · te azt hyzed hog ygeen
jol gyontal meg · de byzonual tugyad hog
ez leuelben sok bynek vadnak · kykkert ennym
vagy · Mykoron ez nouicius kerneye az leue
let hog meg mutatnaya neky az erdeug ·
De az erdeug nem akarnaya meg mutatny
hanem el futa az leuellel · Es ez nouiciusnak
vgy lattateek hog az erdeug meg ente labat
az zentelt vyz edenehez ky ot vala · es az er
deg le esuen · ketelen el ente az leuelet · Mely
leuelet az nouicius frater nagy keuansagal
fel veue · es byzonsaggal lele erbenne nemely
bynneket · kyket megnem gyont vala ez frater ·

es ez frater leszottan fel serkenuen · az kyket
az w leuelben oluasot vala · azokrol tellyes
seggel meg emlekezeet · es meg gyona ·
Es jollehet hogh az erdegh ezt azert teue ·
hogh az fratert zomorusagban eytenene · es
hogh ne comunykalna kyre akaratya vala
Mert ez pokolbely satan mynd halalaban
bannya valaky comunykal · es menden ereye
zerent meg bantya ha tehety · de az kegyes
es jo isten ezeket mynd jora fordeyta ez fra
ternek · ezeket kedeg ez nowicusnak con
fessora monda meg zerzet mesterenek ·
mely confessor vala zent ember · es bezedeet
melto vala hynny · : —
It nemely peldat kezdetnek azrol · hogh ne
mely fraterek mentek az zerzetben · ez vela
gy heetsagnak meg gondolasabol · es teppen ·
Mykoron bononyaban az fraterek conpleta
vtan vennenek kemensegess disciplinakat ·
nemely gonoz erkeulchew deak meg neze ew
ket nemy hasadekon · es az honnat fel va
la epeulny ez deaknak · onnat meg beuey
te az ew byneet · Mert onnat el menuen
mene nemely deak tarsahoz monduan · en
jeunek mastan nagy bolond emberektewl ·

kyk bolondbak mynd ez velagbely bolondoknal·
az az· az predicator zerzetbely fraterekteul
zennek· kyk vgy veryk zaggatyak magokat
mykeppen zamarok· Ez deaknak en tarsa ke
deg ezeket haluan· tenredelmessegre indulta
teet· es kere hog ezeket neky meg mutatna
ya· ky az zennenden estue el vive az en tar
sat az helyre es monda· lassad ez bolond
embereket myt myelnek· De ez deaknak
tarsa nem meg menetesbevl· hanem anya
tossagbol nagy zerelmel be tekentueen mon
da ennen magaban· ha ez zent emberek
ezenkeppen veryk es gyentrynk magokat
istenert· tahat myt tegyek en bodogtalan
bynes· Annak okaert ez deaknak tarsa meg
velagosentateek istenteul· es ennek okaert
az zent zerzetben mene· :

Parisban valanak keet deakok· kyk myn
den napon meg mongyak vala az bodog
azzon horayt· kyk kevzzevl egyknek vala
zandoka be menny predicator zerzetben·
az en tarsat es gyakorta intyi vala reya·
Mykoron kedeg egy napon mondanayak
bodog azzon vecernyeet· tahat nagy her
telenseggel az deak kynek nem vala zando

ka az zerzetben mennÿ · nagÿ hertelenseggel
anne nagÿ aÿtatossagal tewredelmessegent
venn · es anne siralmaknak harmatÿanal
entteteek meg · hog ewmagat elnem zen
vedhetÿ vala · Mely aÿtatossagban erze ew
zÿvyt jobra valtoztatnÿ · es az vechernyet
el vegezueen · monda az ew tarsanak · Ma
tol fogua nem mondok teneked ellened ·
hanem en es elmegÿek az jo tarsossagban ·
kyre engemet ennezer intettel · Annak
okaert ewzue bezelueen · azon eyel elmene
nek az veternyere az nagÿob bodog asszon
egyhazahoz · vala kedeg akoron aduent
nek masod vasarnapja · Meg halgatuan
azert az veternyet aÿtatosson · es bezellenek
egymassal · hog mellyk mybeul vet volna
nagÿob aÿtatossagot · Monda az egÿk de
ak · En igeen meg indultatam aÿtatos
sagra az zent gergelÿ omelyaian · kyt
mond ez euangeliomon · erunt signa ·
az az · leznek chodak napban es holdban ·
Monda az masyk deak · En igheen meg
vigaztaltatam es indultatam aÿtatossagra ·
ez responsoriomon · docebit nos dns vias
suas · Meg tanenyt mynket vr az ew uta

yra · es jeleseul az versben ky ugy mond · Venite ascendamus ad montem dni · et ad domum dei iacob · az az · Jeuyetek me nyeunk fel vrnak hegyere · es iacobnak istenenek hazahoz · Mert beteu zerent ennekem vgy teczhyk · hog mynket hyu az vr isten · hog be mennyeunk zent ia cab hazaban vagy clastromaban · hogy istennek haza · es hegyen chynaltatot · Annak okaert mynd ketten bemenenek es zentsegesen elenek az zent zerzetben · :

Bononyay prior frater iacab · sokzer ielen tette meg az fratereknek · hog nemyne meu vagy aduocatus vagy procurator · ky ez frater iacabnak igeen zerelmes tar sa vala · Mely aduocatus mykoron az ne hez betegsegbeul immar iutot volna ha lalra · es keuetet volna ez eu tarsatul hog harmyc napnak alatta neky meg jelenneek · es az beteges fel fogatta vol na hog meg ielenneek neky · Meg ha la az aduocatus · es mykoron iutot vol na az harmychad napra · Meg ielenek az eutarsanak · az eutarsa kedeg frater

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

iacab iollehet akor meg nem vala frater ·
meg kerde hog mykeppen volna az eu
dolga · az eu tarsa monda magat len
ny purgatoryomban · esmeg meg ker
de frater iacab hog mynemeu kenya
volna purgatoryomban · ffelele az meg
holt · ha menden hegyet · es menden
lathato allatot eegnenek · az purgato
ryomkennyahoz auagy heusegehez hason
latos nem lehetne · ſ esmeg kerde hog
ha vagyon valamy segedelm purgato
ryombelyeknek · felele az meg holt · va
gyon nemykoron segedelmeunk · de mas
tan nagy kaart valnak az purgatoriom
bely lelkek · az haborusagert ky vagyon
papa kezent es chazar kezent · Mert
az tylalmert nagy sok segedelmet von
tatnak meg az purgatoryombely lelkek
teul · es menden napon nagy sok lelkek
mennenek fel mennyorzagban · ha az
zokot myset meg mondatnanak ·
esmeg kerde hog ha lezen bekesseg pa
pa kezent es chazar kezent · felele az
meg holt · semmykeppen nem lezen be
kesseg · mert ezt erdemly emberek(n)et

bynek · Esmeg monda az leleknek · my
choda vagyon az en allapatomrol · felele
az meg holt · te gonoz allapatban es gyo
noz tyztben vagy · Monda neky ez Jacab ·
tahat myt tegyek · felele az meg holt ·
fussal hamar ez velagbol · Monda az ia
cab · houa fussak · felele az meg holt ·
fus az predicator zerzetben · es legottan
el enezeet az meg holt · Jacab kedeg
tewredelmesseget vevn · es jevve nemely
fraterhez ezeket neky meg jelente · es
mendeneket meg zerezueen az ev mar
hayrol · zerzetben mene · :

Franciaban andegauia varasaban vala
nemely decan · tudomannyal · nemzettel ·
gazdagsagokkal · es hatalmal vala igen
fanes · Ez decan istentevl meg verettetet
betegseggel · gondolkoduan az ev lelkenek
idvessegerevl · monda evnen magaban ·
Oh en vram istenem · myt tegyek hog
idvezevlhessek · kyhez fussak · kynek hyv
yam segedelmeet · en vram istenem je
lenched meg ennekem · Annera foglala
meg ez dekannak lelkeet ez gondolat
hog ennel egyebet sem zolhat sem gon

dolhat vala · Annak okaert mykoron ez fele
kennyergesegben mulatta volna el az ennek
nagy rezeet · kenesse el alueek · Es mykeppen
neky tetzeek · meg allapeek en eleutte vront
cristus · mondvan neky · ha akarz idvezevl
ned · menybe az en zolgaymhoz · ky mykoron
kerdeneye hog kyk volnanak az en zolgay ·
felele vront · menybe az predicator zerzetben ·
Azert reggel leveen · hozya hyuata az papot ·
hog neky hozna cristusnak zent testeet · My
koron az pap el hozta volna cristusnak testeet ·
levn az en ıobaratymnak folyamasa · zolgaynak
syralma · es felelm azoknak kyk evtet test ze
rent zeretyk vala · Es mykoron az pap im
mar neky akarnaya adny cristusnak zent
testeet · monda ez decan · Annak okaert
hozattam ide cristusnak zent testeet · hog
az en ıelenvoltara mongyam meg · melyek
ennekem eyel tevrtenenek · kynek eleutte
synkynek nem illyk nemkel hazudny · Es ez
felyevl mondottakat meg monda mynd ·
es monda · Myert az cristus tanalchola
ezt ennekem hog az predicator zerzetben
mennyek · nem akarom tovab hallaztanom ·
Es legottan kevlde az fraterekhez · hog enne

ky el hoznanak az zerzetnek ruhayat keseldelm
nekewl · De mykoron az ew baratty es zolgay
nagy fel zoual syrnanak · es akarnanak
ewtet el fordeytany az ew jo zandokatul ·
Ez decan es ew ellenek kyalt vala mondua ·
Mennyetekky · mennyetekky · mert predat
kewnetnek ez sereget · nem embert · Azert
be ewltewzek az zerzet ruhayaban · es be vi
teteek az fraterecnek clastromaban · Es ne
mi jdew el muluan · az ew eletyt el vegeze
az fraterecnek jelen voltara jmaduan ew
erette · es el nyugoueek vrban nagy ayta
tossaggal · vala kedeg nagy vigaztalasok
az fraterecnek ew rola akoron · mert elew
zer nem vala aytatos az zerzethez · Azert es ·
+ ija mert nagy pelda+ vala az ewbyzon meg
fordulasanak · azert es mert ewnekyk sok
kewnyueket hagya nekyk · kikkel ewk yzeen
zentsegeset valanak · : -
Jt es kezdetnek nemely peldak · tyztessegeg
nek kewansaganak kesertetyrewl · ez keppen ·
Nemely frater mykoron gondolkodneek
hog ew melto volna pispeksegre · es hog
ew sok jokat zandokozneek tenny az pis
peksegben · Azert mykoron ez frater ez ew

gondolatyt eleue meg gondoluan eu ymad
sagaban · es nagy hertelenseggel karhoz
tatta volna az eu vtayt · auagy karho
zatosnak esmerte volna ez fele gondola
tyt · Eu tellyes zyuybeul mykoron ymad
ta volna az ur istent syralmakkal · hog
eutet az ur isten az meg fogadot euange
lyomy zegensegben meg tartanaya · Ez
velagy tyztessegekteul es kazdagsagok
tol es zeplenteelen meg tartanaya · es
vgyan ezen ymadsagokban el zunyadot
volna · Tahat ieleneek enneky istennek
istennek io lelke mynt enneky tecchyk
vala · ezeket monduan · Testy zuleknek
keuansaga · nepeknek zerelme · Ideunnek
gonossaga · nyayas auagy zerelmes allat
nak foglalasa · lelky yonak el veztese · te
zerzeteudnek zemerme · es te halalodnak
vegenek byzontalan volta · legyenek
okay · pyspeky meltosagoknak el tanozta
tasanak · Mert yruan vagyon · hog ke
menseges ytylet lezen azoknak · kyk egye
beken vrankodnak · Mely frater legottan
fel serkenueen · ezeket ennen kezeuel
meg yra · :—

\+ frater

Ismert vala nemely frater · ky mykoron
jarna az uton · kezde magat tettetny mu
togatny auagy eu zyueben gondolny ·
hogy myt myelne · ha eu pispek volna ·
es mykoron az + ~~pispek~~ ezeket gondolnaya ·
nagy hertelensegguel eseek egy meelseges
saarban · es eumagahoz teeruen ez frater ·
monda eunen maganak · kelyfel pispek
uram · jol teurteneek neked · Mert ygen
jol illic illyen pispeknek · illeten saros
hely · es netalam · ha ygaz volt volna
amyt gondolt vala · bynetnek sok by
neknek gonozb saraban eset volna · : —

It kezdetyk az tulaydon akaratnak es
akmeren ertelmnek kesertetyreul va
lo pelda ez keppen · Vala nemely fra
ter · mely frater egyebkeppen sok ydeig
leut vala jo es aytatos zerzetes es jo al
uaso · De maga ez frater vegezetre eseek
nemeunemeu kys velekeudesekbe · mely
velekeudesek beulchetteul zyrzetenek vala
hyt ellen valo velekeudeseknek · de ma
ga mykoron ez frater gyakorta jntet
neek · hogy ez teuelygeseket el hadnaya ·

nem akara engedny · Ennek vtanna zer
zet mesterevtevl · es az generale capitulum
bely diffinitorokttol keretteteek terden al
uan · hogy az gonozrol jora terne · hogy
evk se kezereytetnenek evrea adny ez vak
merevsegert nehez sentenciat · De ez fra
ter az evnen vakmerev ertalmebe megh
maraduan · nem akara engedny · Tahat
nemely veen frater az zerzetben · ky vala
zent eletev prior es byzon bezedev ember ·
lata ez vakmerev fraternek feyen az ca
pitulumban pokolbely erdegevt · az jdev
ben · mykoron ezrevl zerzevdnenek · es ev
vakmerevn felelne · Ezen latast megh
monda ez ven fratert · nemely nyayas
fraterenek · il zer alat · hogha valaky
nek megh mondanaya · tahat az ev ne
veet semmykeppen ky ne mondanaya ·:—

Esmegh ez zerzetnek kezdety koron · my
koron nemely frater bononyay conuent
bevl ment volna fauenciaban · Es al
domasnekevl vet volna negyuen garast ·
es egy evuet · Es megh teruen bonony
aban · ezt megnem gyona · Mykoron

ez frater alonneek veternyenek elentte ·
esenek eu rea pokolbely erdegek · es bi
veek ewtet nemely kenzel valo zevlevbe
kyt az fraterek ~~uyonnak~~ uyonnan vettek
vala · Es veruen az fratert az eurdeugek ·
sok palchakat zegenek meg eu hatan ·
el mennen az eurdeugeek · hagyak ewtet
holt eleuenyeul · Veternyenek utanna
kedeg az fraterek az eu zueulteseve ky
menenek · meg hozuan ewtet · es vala
eu teste sebes · Es valanak sebek es da
ganagot ez fraternek eu fejen es or
chayan es kezeyn · melyek alek gyogyul
hatanak meg · :

Ezer eot zaz es tyzenheet eztendewben vegezte
tek ez keunyv · zerdan husuet napya utan ·
Ezen eztendewben halanak meg az ween
sororok · legendy kato azzon mynd az tewbby ·

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Yt kezdetnek nemely peldak azrol mykeppen ke
sertettenek az fraterek az torkossagrol ez keppen ·
Vala lengyen orzagban nemely frater · mely
frater dispensal vala keet fraterekkel · melto ok
nekewl · hog hwst ennenek · mykoron vele wton
volnanak · Annak okaert mykoron eyel keuesse
el aluttak volna · lata ez frater az eurdeuget
be Jewny oda hol az fraterek fekeznek vala ·
Tahat ez frater meg kerde az erdeget hog
myt keresne · felele az erdeg · azert Jottem
hog meg latogassam az fratereket · kyk hwst
eeznek · Ez dolgot az lengyen orzagbely pro
uincialis Irta meg · zerzet mesterenek vm
bertus mesternek · :

Vgyan ezen orzagban nemely regulas cana
nok · Jewue ez predicator zerzetben · Es
kesertety lewn az hws etelrewl · mert
eleb meg zokta vala enny az hwst · ky
nek okaert meg tere esmeg az ew claſ
tromaban az regulas cananokot kew
zyben · Ennek vtanna ez regulas cananok
nehezen meg betegewle · es elmenetewl el
ragadtatvan lattatyk vala neky · hog ew
istennek Ityletyre vontatnek · es az hws
mertekben merettetnek · kyket ew meg

OSZK Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ent volt · de maga vegezetre ennem magahoz
teeruen · ezeken meg rettene · meg tere az zer
zetre · es ebenne meg marada ·

Esmeg nemely frater kesertetek torkossag
rol · es zerze maganak nemely belest tytkon ·
gondoluan hog ev azt tytkon aldomas ne
kwl meg ennenye · Azert mykoron ez belest
el reystette volna nemely helyen · es evmaga
allana az karban az zolosmakon · es gon
dolkodneek hog ez belest mykeppen es hol
ehetnenye meg tytkosban · tahat nemely lelky
frater aluan az karban · lata pokolbely er
deget jachoduan az frater elevt az belessel ·
es lata hog az erdeg gyakorta kezeben tart
van az belest · tapsoluan · es ez frater nek
eleyben vizy vala es kenalya vala vele ·
Mykoron ezeket latnaya ez lelky frater
igen meg rettene rayta · es az zent zo
losmat elvegezuen · fel fele hyua ez fratert
es meg kerde mynt volna neky dolga ·
es ha volna valamy kesertety · ky felele
hog jol volna neky dolga · nem akaruan
neky meg mondany · auagy ezeben nem
venen az ev kesertetynek nenolyassagat ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

de myKoron meg hallotta volna ez lelky fra
tertevl azokat · kyket az zent zolosmakon la
tot vala · Igeen meg ijede · Es syralmak
kal meg gyonuan az dolgot azonkeppen mynt
vala · meg zabadula istennek malaztya
mya mynd az byntevl mynd az kesertet
tevl · : — Esmeg nemely peldak az
telhetetlensegrevl ez keppen · Nemely fra
ter · az priornak aldomasa nekevl tyz
penzt vene el · kyt vet vala nemynemev
kevzenseges alamysnabol · azert hogy ha
valamyre zevksege lenend · azokbol meg
zerezne · Annak okaert ez tulaydonos
frater esek nagy betegsegben az ev erde
me zerent · ky myKoron immar kevzeley
tene halalara · Es bonannay frater ianos
aluan ez beteg elevt mondvan · Evrevly
frater · mert istenhez megy · es emlekezz
yel en volam · myKoron neked zollezen ·
felele ez beteg frater · semmykeppen nem
megyek en istenhez · mert az ablakon
al az erdeg · ev zaya nyytua vagyon · es
keez az en bodogtalan lelkemet be nyelny ·
mert Jay tulaydont tartottam mynd
ez may napyg · Tahat ezeket haluan

83269

meg vettene frater ianos · es sok imadsagok
kal es peldakkal hoza erre az fratert hog
biznek istennek irgalmassagaban · Erre es
hayta ewtet ez iambor frater · hog az pri
ort oda hyuyak · es az tulaydont meg
agya · es mynt gonozul tett · azrol penitenci
at tarchon · ky mynd meg leuen · myko
ron az priortul meg oldoztatot volna · az
tulaydonsagnak byneben · legottan az er
degek kyt el futa kyt az ablakon lat vala ·
Annak okaert az betegh mennyorzagbol
ewtetet remensegbeul · nagy siralmakra
ky ewtetet · es az utan kenes ideig elmul
van betessegben el nyugouek · :
Esmeeg romaban zent siptusnak clastro
maban · volt nemely frater · ky nemely
betegessegeben lattatyk vala hog ewnala
volna prophetalasnak lelke · Azert myko
ron ez frater sokaknak sok jeuuendeuket
mondana · nemely frater ewtet meg me
ueuen · mert nem hyzen vala semmyt
az ew bezedeben · monda neky · frater · mond
meg · my teurtenyk enneken · felele ez
betegh frater · nenolyas · nenolyas · adneg
az penzt · kyket el vroztal · mert az soro

rotnak egy zenayokat el arultad
es az penzeet el veytetted · Azert ez lezen
te rolad jeuuendev · hogy ez eztendeuben
megh halz · es egy frater semlezen jelen
az te halalodon · ky mynd be telyek ·
Mert mykoron en euryzety alat volna
az clastromnak marhaya · es nem volna
ennekj valamely frater tarsa · meregj
kele en tortaban · ky entet hertelenseg
gel megh foyta es megh hala · :

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

276.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

28342

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

284.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

287.144

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

292.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

It kezdetnek nemely peldak zent damancos atyankuak choda tetelereul ·

Nemely eyel lata istennek embere zent damancos az eurdeugeut oluasny · nemely cedulaban az lampasnak velaganal · kyteul mykoron kerdeneye zent damancos hog myt oluasna · felele az eurdeug · Az te fraterijd bynent oluasom · Parancshola zent damancos az eurdeugnek hog neky adnaija az cedulat · melyet az eurdeug legottan oda ada · kezereytetuen cristusnak neuere · Mely cedulaban istennek embere lele nemely vetkeket · kytbeul meg fedde az eu fiayt · Esmeeg egy pelda ·

Esmeeg egy ydeuben · lele az eurdeugeut kerenguen az clastromot zent damancos · es monda neky · Myt myelz yt kemeny bestye · es myert kerengezöd ez helt · felele az eurdeug · Az nyereseg ert kerengem kyt inneet vezek · kynek monda zent damancos · Myt nyerz az dormytoriumban · felele az eurdeug · Az zukseges almat el vezem · az nyugodalmat meg bantom · lankaton hagyom fel kelnij · restseget hozokbe · es ezenkeppen az isteny zolga

Lattual tanalchozok meg maradny · es
mykoron engettetyk ennekem testnek
kesertetyt · es eurdeugy chalardsagokat
bochatok be · Az karban be vontatuan
az eurdeugyent · meg kerde zent da
mancos · hogy myt nyerne az zent
helyen · ffelele p az eurdeugy · az kar
ban ezt tezem · hogy oda kesen jennye
nek · es hamar ky jennyenek · ennen
magokat el felegyyek · Az refectori
omrol es · meg kerdeteek hogy ot
myt nyerne · ffelele az eurdeugy ·
az refectoryomban azt tezem · hogy
nemellyk tenbbet egyeek · es nemel
lyk keuessebet egyeek · Az locutoriom
rol es meg kerdeteek · hogy ot myt
nyerne · ffelele az eurdeugy · ez hely
tellyessegyel enym · yt leznek mene
tesek · yt mondatnak kenlemb ken
lemb hyrek · yt mondatnak heetsa
gos bezedek · Mykoron zent da
mancos atyanktwl vontatneek
az eurdeugy az capitulom hazban
kezde az helt feelnen el futny · monduan ·
Ez hely ennekem ellensegem es pokolom ·
mert valamyt egyebekt nyerek · ez helyen
mynd el veztem · Mert ez helyen yntet

nek jara az baratok · jt gyonnak · jt va
doltatnak · jt veretetnek · jt oldoztatnak
meg · Ezenkeppen akaratya nekeul po
kolbely eurdeugh · az eu alnoksagyt ky je
lente · es eu maga el mene · ·

Mas pelda es kezdetyk

Mykoron egy jdeuben zent damancos aty
ank uton menne · es vala euneky tarsa
dychyretes eleteu frater bertrandos · leun
nagy haborusaga az egnek · kyt legottan
keuete esseunek nagy euttese · Mykoron
az esseunek beusege mynd keurnyeul az
feuldet meg euteuzneye · istennek embere
zent damancos zent kereztnek jegeuel
mynden felheul el tauoztata mynd eu
teule mynd az eu tarsatul az esseunek
eseseet · Es mykoron az essen mynden
feleul az feuldet meg uyzesyteutte volna ·
zent damancos atyanknak tarsaual
euzue chak egy cheep sem illethete eu
ket · sent meeg chak ruhayoknak pere
meet sem illethete harom sengh feuldenn ·
Ez felyeul meg mondot dolgot meg by
zoneyta · dychyretes eleteu frater ber
trandos ·

Mykoron egyzer nemely eyel zent de
mancos atyank zokot jmadsaga utan

zent sabina azzonnak conuenteben · be
ment volna az dormitorumban · lata
az dijchenseges zuz mariat jarnij az
dormitoriumban · keet jgeen zeep zu
zekkel · es az fratereket kyk ot nyugoz
nak vala lata hog az zuz maria myn
denijket meg zentelij vala az zentelt
vijzzel · Az egijk fraternek kedeg cellaija
hoz nem mene megnem zentele · zent
damancos atyank meg segeze az fra
tert kyt azzonyonk maria megnem
zentele · es en maga el mene mennyor
zagnak kyralne azzonya eleyben · hol
az dormitoriumnak lampasa fyg va
la · es az en labayhoz eseek jmaduan
entet monda · kerlek en azzonyom ·
jelenched meg ennekem · hog te kylegij ·
ffelele azzonyonk maria · en vagyok jr
galmassagnak kyralne azzonya · kyt tij
mynden estue jduezletek · az salue regina
val · es mykoron mongyatok ez jgyket
eya ergo ad uocata nra · az az · no azert
mij zonk zolo · ezkoron en le teryeztem
en magamat az en zent fyam elent ·
kennyeregnen az te zerzetendert · kij
nek monda zent damancos · kychodak
en azzonyom ez zepseges zuzek · ffelele

zyz maria · ez egyk cecilia · masyk ke
deg katerina · Esmeeg monda zent da
mancos · En azzonyom maria · myre
nem zenteleed meg az egyk fratert ·
ffelele az zyz maria · azert nem zentel
tem meg · mert nem vala vgy az en
atyaban · mykeppen kellet volna · Meg
zentelven kedeg azzonyonk maria · az
egyeb fratereket · es el enezeek · . ·

It kezdetyk egy pelda azrol · hog az
vr isten zent damancos atyankat
meg halgatta myndē imadsagyban ·

ykoron zent damancos atyank
lakozneek bononyaban · teurteneek
hog egy prior zent bernald zerzetebeul · al
tal menne bononyan · ez prior be teere
zent damancos atyankhoz · mert igeen
zerety vala evtet · Mely priorral my
koron zent damancos atyank volna
nagy zerelmel · egyeb bezedy keuzent
monda zent damancos az priornak ·
Meg jelemtem teneked prior · kyt en
senkynek nem jelentettem · sem aka
rom hog te es · jelenched valakynek
myg en elek · hog en solha istenteul

oly dolgot nem kerhettem · kyt en keuan
gom zerent megnem nyertem · tahat
ez prior chodalkozuan ez zent atyanak
ilkyualt keppen valo malaztyan · es meg
emlekenzeek zent damankosnak keuansa
garol · mely igeen keuannya vala · hogy
corrad mester az en zerzetyben menne ·
monda ez prior zent damancos atyank
nak · keryed atyam az vr istent · hogy
agya teneked az te zerzetendben corrad
mestert · kynek monda zent damancos ·
Atyamfia nehez dolgot kerel · de maga
ha ez eyel en velem akarz maradny
imadsagban · remenlem hogy az vr isten
meg ~~aty~~ agya az my keuansagonkat ·
Ez dologh vala kedegh nagy bodogh azzon
estyn · Mykoron az conpletat meg mon
dottak volna · zent damancos atyank
az priornak jelen voltara be mene az
zent egyhazban · imadkozuan mynd
echhaka zokasa zerent · Mykoron az nap
fel tamadot volna es az fraterek az pri
mat emeklenenyek · es mykoron az can
tor el kezdeneye · az iam lucis orto side
re · az az · immar az chyllagnak ve
lagossaga fel tamaduan · vr istent ker
yenk alazatoson · hogy ez napy dolgyung
ban ·

mynket meg tarchon arto dolgoktwl·
tahat Jme az byzon zewnendew chyllag
corrad mester hamarsaggal el zewnen·
zent damancos atyank labahoz teryez
kendnen· es az zerzetnek ruhayat ay
tatoson meg kere· es fel vene· Ez fra
ter corrad vala ew eleteben Jgeen zerze
tes· es Jgeen malaztos lector· ele az zer
zetben zentsegesen· es ky muleek made
burgban· Jme Jmmar nylvan vagyo
hog az vr isten· ez zentseges atyat meg
halgatta mynden ew kereseben· :·)

Nyt kezdetyk egÿ pelda azrol· hog zent
damancos atyank· meg esmerte ew
bereknek tytkon valo byneket· :·)

ykoron zent damacos atyank vol
na bononÿaban· es ot zewnetlen
predicallana· Az bononyay neep· zent
damancos atÿanknak ew nagy zentseges
voltaert· es az ew bezedenek malaztos
voltaert· es Jgeen hazualatos voltaert·
Mellyet ewnekÿ adot vala cristusnak
malaztya· oly Jgeen nagy kewansaggal
halgatyak vala az ew predicacioyat·
hog mykoron az nepek meg tugyak

vala · hog zent damancos menne predi
callany · tahat az neep nem megen va
la az helyre · hog hol vala predicallando
zent damancos atyank mykeppen zokas ·
hanem mynd az sok nepek elenzer jev
nek vala zent myklos egyhazahoz · hol
lakozyk vala zent damancos atyank az
fraterekkel · Es ot zent myklos egyhaza
nal az nepek vezyk vala zent daman
cost chodalatos aytatossaggal · es vyzyk
vala mynd az heliig nagy tyztesseggel
hol kel vala predicalnij zent damancos
atyanknak · Azert mykoron egij jdeuben az
neep gyewlekenzet volna zent myklos egyha
zahoz · hog zent damancost vinneek keser
neek az predicallasnak helyere · Tahat jewue
nek zent damancoshoz keet deakok · kyknek
egyk monda · kerlek atyam hog jmagy er
tem · hog az vr isten bochassa meg en by
neymet · mert en mynden byneymet
meg gyontam · menere ezemben jutot ·
Tahat zent damancos atyank az oltarnak
elewtte egy keuesse jmaduan · es az dijakhoz
meg teerwen monda · Byzzal fyam · es
maragy vegiig az isteny zerelmben · mert
vr isten meg bochatta az te bijneijdet ·
Tahat ezeket halwan az en tarsa az masyk

A.M.N.MUZEUM KÖNYVTÁRA

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

deak · monda · kerlek atyam hogy ymagy
ertem · mert en es meg gyontam myn
den en bynnemet · zent damancos kedeg
meg teere az oltarhoz es ymada · kemid
ymadsag utan monda az deaknak · ffyam ·
ne akary tenen gentrelmedre · isten mene
teu lenned · Mert te · az bynnedreul teu
keelletlen gyonast tenteel · mert tegna
pon zemeremsegnek okaert · egyk byne
det veztegh halgatad megnem gyonad ·
Es feel fele vonvan entet · az byunt zent
damancos az deaknak meg jelente · Mon
da az deak · bochas atyam ennekem ·
mert mynd vgy vagyon · mykeppen mon
dad · Azert zent damancos atyank meg
taneyta az deakot myndenekre · valame
lyek zukeseek valanak en ydvessegere ·
Es ez deakot vigan el bochata · ennen
maga kedeg el mene predicallany · : ·)

Ir kezdetyk egy pelda zent damancosrol

Vala egy conuersus parazt frater · zent
ferenc zerzetebeul myno frater · kynek
vala neue albert · Ez frater albert my
koron egy ydeuben menne az uton zent
damancos atyankkal · talhat egy eeb · ez

Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

frater albert keuntenſenek nagy rezeet el zag
gata fogaiual· Tahat latuan zent daman
cos atyank· hog oly helyen volnanak· hol
ſem chernayok ſem tennek nem lehetne·
hog az keuntenſnek zakadaſat meg var
hatnayak· Veueen zent damancos atyank
ſaart· es kene az keuntenſnek zakadaſa
ra· es az el zakadozot poztot enzue kene
az ſarral· ky meg leueen· mykoron men
nenek· az mynor frater az meg azot ſaart
~~zeker~~ kezeenel meg teure es el veue az ſaart
az keuntenſreul· es lele mynden zakadaſne
keul egeznek az keuntenſt auagy az tapat·
Eſmeg egy idenben mykoron zent daman
cos atyank· zukſeggel kezereytetuen nemen
nemen velagy emberekkel ment volna ne
mely zallaſra· Es mykoron egyebek huſt
ennenek az zallaſon· zent damancos atya
nk kedeg eltetyk vala az eu tarſyual enzue
kenes borral es kenyerrel· Az gazda azzon
ezt latuan· es honneet epeulny kel vala·
onneet haragot mutata· Mert latya va
la hog az eu eteletkbeul kenes nyereſeget
vehetne· Azert ez gazda azzon iſtennek fe
lelmeet hatra vetueen· ez bodog zent atya
nak nagy ſok bozzuſagos bezedeket monda·
Mely gazda azzont mykoron zent damancos

atyank alazatos bezedeukkel megnem engeztel
hetneye · de gonozban eu ellene bozzusagokkal
indultatneek · keretteteek zent damancos atya
nk az keurnyeul alloktul · hog enne nagy
haragnak oruossagot adna · · Tahat monda
zent damancos atyank az gazda azzonnak ·
hog meg tanolyad · istennek zolgayt zere
tettel fogadnod · es hog innen toua magadat
meg zenuettessed az ewnekyk valo bozzusag
tetelreul · kerem az vr iesus cristust · hog
az te meg fegyesedert · vessen teneked vez
tegsegeut · tahat legottan hog ez bezedeut
zent damancos atyank el vegeze · az gazda
azzon meg nemula · sem touab egy igyt
sem zolhata · mynd addeg myg ez zent
atya tholosabol meg teere · Mykoron nyolc
holnapoknak utanna meg teert volna zent
damancos atyank · lele ez azzonyallatot myn
denesteul fogua semmyt nem zolhatny ·
ky latuan istennek emberet syralmakkal le
teryezkeduen eu labaynal · intesekkel irgal
massagot keer vala · zent damancos atyank
reuid imadsagot teun · es eu zayara zent ke
rezthnek yegeet vete · legottan meg ada eu
neky zolasat · Ez feleyeul meg mondot dol
gokat jelentette meg frat' albert mynor · ky
ezeket tulaydon zemeynel latotta · : ·]·

It kezdetyk egy pelda azrol hog zent damancos atyank az kutnak vizeet meg jobbeyta

Teurteneek egyzer · hog zent damancos
atyank · es zent ferenc · az eu zerzeteuknek
fel veteleert volnanak egyetembe cremo
neban · Azert mykoron vr istennek zolgay
zent damancos · es zent ferenc zolnanak
egy masnak · Jme nemely mynor frateret
jarulnan eu hozyayok mondanak · kereunk
tyteket · mykeppen my atyaynkat es felse
ges istennek zolgayt · hog myert ez helyen
tyzta vyzeunk nynchen · Jmadyatok az vr
istent · hog az my kutonknak vize meltol
tassek meg gyogyulny · mely vyz zauaros
es meg teurettet · Mykoron ez zent
atyak egy mast neznevek · es az felelet
tetelert egy mast kynalnayak · zent daman
cos atyank monda az fraterenek · mereý
chetek az vyzben es hozzatok nekeunk ·
Mykoron kedeg el hoztak volna az vizet ne
meliị edenben · es mykeppen eu-k montak
vala azonkeppen leleek lenny zauarosnak es
teurettnek · Monda zent damanços atyank
zent ferenchnek · Algyad meg atyam ez viị
zet vrnak neueben · zent ferenc felele · Algyad

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

atyam te az vizet · mert te nagy nagyob en
nalamnal · Mykoron ez keet zentseges atyak
keuzent volna keges vetekendes · egy mast
eleul veuen tyztesseg tetellel · zent daman
cos atyank kezeuenteteek zent ferenchteul
es az vizre vete zent kereztnek jegeet · es pa
ranchola az edenbeul az kutban teultenij az
vizet · ky meg leuen hagya az vizben me
renteny · ky legottan meg tyztula mynden
zauarossagtul · es meg tyztula · es az tyz
tasagot meg tarta az vyz isteny myelken
det mya mynd ez may napyg · : ·)

Yt kezdetyk egy pelda zent damancos
atyanknak chuda teteleueul ez keppen ·)

Nemely ydeuben jaruan zent damancos
atyank nemely varasban franciaban ·
marada nemely papnak zallasan ·
Teurtenek kedeg hogy az pap huganak
ev fia az tornachrol le eseek · es my
keppen holt · vgy syrattatyk vala ev
atyatul es anyatul mykeppen holt ·
keunyereule kedeg zent damancos
atyank ev atyal anyal · az gyerme
keut meg ada · az eleby egessegre ·
Ennek okaert az pap teun nagy

vendegsegert · hyvan az vendegsegben sok isten
feleuket · Azert mykoron ez gyermeknek anyja
az anguilla neveu halban nem ehetneek · kyt
egyebet eznek vala · mert negyed napy hyj
deg lely vala · zent damancos atyank meg
alda az anguillanak egy falatyat · es ada az
gyermek anyanak · es legottan meg zabadu
la az negyed napy hydegteul tellyessegge l · : —

Yt kezdetnek zent damancos atyanknak ha
lala utan valo choda tetely ez keppen · : —

Mykoron zent damancos atyank fenleneek
halala utan choda tetelekkel · es mykoron pre
dicator zerzetbely nemely frater es predicator ·
magaztatnaya zent damancos atyanknak zent
seges dychyretyt · veronay frater myklos elevt
ky vala mynor zerzetbely frater · Ezeket hal
van ez mynor frater · nagy nakmereuseggel
keuel es harag bezedekkel ellene alla · es ellene
monda · legottan ez mynor fratert kezde
nagy ereussegés hydeg lelny · es mynd tel
lyes ecthaka gyeutre · Mykoron ez predicator
zerzetbely predicator · meg latogatta volna
ez mynor fratert · monda neky · lassad frater ·
hogy ez chapas ne legen te raytad azert · hogy
istennek zentyt meg karomlottad · Tahat

ez mynor frater meg vakwlt elmeuel · es meg
vakmereu ewlt zyuel · ez dychewseges atyat zent
damancost kemenben nagyobban meg chufola ·
Azert mykoron delben igen gyeutrenee ez mi
nor fratert az hydeg az utan az heuseg igen
egetneie · az keen gyeutrelmet ada neky · es
ewnen magaban teerwen monda · byzonyaba
felek · mert istennek zentynek tyztelletlense
gat tewk · meg nehezewdewt en raytam vr
nak keze · kemen chapassal verween engemet
es feuldre le teryeztween · Annak okaert
fogadast tezek istennek es en zentenek zent da
mancosnak · hogha en erdemenek myatta
ez faydalmtwl meg zabadulok · Inneten to
ua soha zent damancosnak dychewseges cho
dayt megnem ragalmazom · De sewt meeg en
nek felette az ragalmazoknak ellene mondok ·
Es ennek felette az en estyt meg bewhtewlewm ·
es innepeet aytatoson illem · myynd addeg
myg ez velagban eleek · Ez frater ez bezede
ket meeg aleeg vegezte vala el · es erze en
magat mynden faydalmtwl meg zabadultnak
Ez korsagbol valo meg zabadulasnak byzo
sagat ez myynor frater · dychewween istent
es zent damancos atyankat meg ielente
lewelenek myatta az predicator zerzetbely
fraterekneк es atyaknak ·

286.

308.

Jt kezdetyk egy aytatos peld azrol mene
jot adatnak azoknak · kyk zent daman
cos atyank fyaynak valamy jot teznek ·

Vala nemely tyztessegbely vitez nemet or
zagba · mely vitez nemely jambor fraternek
tanalchabol ky vala predicator zerzetbely
frater ment vala mynor frateret zerze
teben · Mely zerzetben ez vitez nagy zer
zetesseggel ele · es mendenektenl zerettetyk
vala · Es e vitez ky be ment vala ez mynor
zerzetben · nagy zerelmel zerety vala az
predicator zerzetbely fraterekët · es tyztely
vala nagy tyztesseggel · Es valamykoron
az pdicator zerzetbely fraterek jennek
vala az mynorok clastromahoz · tahat
nagy zerelmel zolgal vala nekyk · azert
hog az eu tanalchok myat ment vala az
zent zerzetben · De maga vegezetre ez frat ugi
meg betegenle jgeen nehezen · hog aleyttat
neek lenny meg deuglevtnek nemely pok
lossagal · ky neveztetyk elephantijnosnak ·
mely poklossagnal nagyob poklossag nijnchen ·
Ez beteg fraternek eu testij egessegerevl az
eu fratery keetsegben estenek vala · es mi
koron eutet comunijcaltatnaijak · ez frater
eu nagy erevtelensegenek mijatta el alunek ·

es lata illyen latast · Latya vala vronk iesust
myndeneknek idueze[n]teuyet eulueen · es eul
teuzuen predicator zerzetenek vruhayaban ·
Mely vruha vala chodalatos ekessegen · Jelesenl
az feyer capa · hogy nagy fenessegcel fenlyk
fenlyk vala · Alnak vala idueze[n]teunknek
eleutte · az zent apostolok · es nemelyek az
prophetak kezzenl · Ot al vala zent mar
ton pispek · zent myklos pispek · es sok
zent doctorok · Ot vala bodogsagos zent fe
renc es · az eu zerzete bely zentekkel · Vgyan
azon latasban lata nagy meltosagbely em
bereket · Az az · Jordanos mestert · es ja
nos pispeket · kyk valanak vezeen zerzet
mestery · es eu mellettenk nemely prioro
kat · kyket ez velagon ez beteg esmert ·
Tahat monda idueze[n]teunk a nagy fel
zoual · damancos damancos · Es fel kel
uen zent damancos atyank monda ·
Im jelen vagyok vram · Es idueze[n]teunk
meg mutatuan enneky ez beteg fratert
monda · Jme az te zeretend · es az te
fyaydnak zeretenye · Vedfel azert enter
es vegy veled tyzenket sereg angelokat ·
es teegy ennek egessegez feredent · Es
te zerzetendnek menden zeretenenek ·
emlekeuzzel myndenkoron ennekyk zer

288. 1

zened ídueſſegnek egeſſegnek Jo teteleet ·
Melyet mykoron meg fereztendez · eulteuz
teſſed evtet az en zerzetenek rvhayabau ·
Azert zent damancos atyank veueen ez be
teg fratert · es meg fereꝫte evtet egy ara
nyas kadba · kynek zolgalnak vala ange
lok · Mely betegnek vala nagy gyenyeren
ſege az ferdeuben · myképpen ennen ma
ga ezreul byzonſagot teut azroul · Ezenkep
pen vrnak parancholatya zerent · myko
ron meg fereztetent volna · es eu zerze
tenek rvhayaban eulteuztetent volna ·
zent damancos atyank ada ennek tÿ
zenkeet leueleket mondvan · Vegyed ez
tyzenkeet leueleket · es keulgyed evket
en zerzetemmbely tyzenkeet fraterokuek ·
tyzenkeet orzagok myat · hog amely
choda te benned leut · myndeneknek
nyluan legen · Azert ez beteg az leuele
ket eu vala kebelebe el teue · es fel ser
kenven · mykoron az leueleket keresnee
eerze eu testeet az eleby egeſſegre meg
adatnyÿ · kynek eu teste vala elenzer tel
lyes ſebekkel es fekelyekkel · Azert ez frat
fel kele egeſſegben · es be mene az egy haz
ban · halad ada istennek · es meg teere
az eleby zotot mukatva · Es ezeket en

nek utanna meg jelente az predicator
zerzet belij fratereknek ·

Es meg egy choda tetel oluastatyk zent da
mancos atyankrol · melyet jelente meg
zent emlekeuzeteu frater layos gargijan ·
mynorok zerzetebeul · ky wala predicator
zerzetbelij frateteknek lyuseges zereteuijek ·
ezenkeppen mondúan · Wala nemely pap ·
nemely nagy lyreu zerzetnek zerzeteben ·
mely pap zent damancos atyank napyan
jollehet az myset zent damancostul mon
da · de az euangelyomot vos estis sal ter
re · mondany nem akara · ky jg magyje
raztatyk · ty vattok feuldnek sauy ·
Teurtenek kedeg hogy eztendeure jutuan
ezen jnnepre · ez pap vagy frater meg
manaduan az eu kat mereuseggeben ·
nem akara az myssen mondany ez euan
gelyomot vos estis sal terre · Mely euan
gelyom tulaydon chak doctoroknak · es
apostoly elet viseleu embereketnek illic
mondatnij · De az mendenhato isten ·
kegyesseknek kegelmes meg feddeuije · az
eu zolgayat ez papot vagy fratert · semmij
keppen nem hagyija · ez gonoz teuelijgesnek
bolondsagaban · Mert myjkoron ez fraternek

az eu zerzetenek zokasa zerent · cristusnak
zent testeet az patenara teueen · kellene hoz
ia venny · talhat ez frater lele az patenat
tellyessegygel soo darabokkal rettenetessen
megh foglaltatuan · Azert kezerentetett az
keserew soot venny · az edes oltary zentseg
helyeben · es megh tanola · hogh zent dama
ncos atyank volt megh sozatot az isteny
beulchessegnek · es apostoly tanolsaggal
megh sozatot sauaual · Annak okaert ez
frater teuredelmesseget veun megh bana
ez bynt · megh gyeulada zerelmben · ky
bolondul teuelgeet vala teuelygesnek
myatta · leun azert ez frater aytatos
zent damancos atyankhoz · es az ideu
teul fogua ez frater tarta zent dama
cos atyankat nagy tyztessegben es ay
tatossagban · :

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Mit kezdetyk predicator zerzetbely vegy keuzeunseges es dychyretes bodog atyaknak eletekrewl · Ezenkeppen ·

Bodog zeuleu teuke zent damancos · kynek vezzeuybeul enne dymeulc be velkeudeek ez velagnak · aduan nepnek eleu vereket · zent tanolsagnak venere keet · Jo eletnek peldayat · es nagy hatal massagnak venerekeet · Mert ez predica tor zerzetbeul · kyt zerze zent damancos atyank · zarmaztak nagy meltosagos emberek isten eleut es emberek eleut · kyk keuzzeul nemelyek annyazent egyhazban feenlettenek nagy zentsegben · Nemelyek feenlettenek nagy ꝺ tudomanban · es tanol sagban zerezveen sok keunyveket · Neme lyek feenlettenek nagy meltosagokkal · azaz · papasagnak · kardinalissagoknak · pyspek segeknek · generalis mesterségeknek meltosagyval · Ez zent zerzetnek eleyn kez detyn · az isteny es atyafyuy zeretetnek anne nagy gheryedetepssege vala · hogy senky ky nem jelenthety · Byzonual eletnek lelke vala az lelky kereteknek · kynek ereyvel mennek vala es meg teernek vala az lelkes allatok · Jndultatnak vala · es fel emeltetnek vala

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

az igazgato leleknek akaratya zerent
byzonnyal lattal volna az regy zerzetew
senkben chodalatos isteny zeryede
tewssegewt myndenewt ez zent zerzetben ·
latottal volna nemelyeket mynden napy
zta gyonas vtan · hozyw faztkodasokat · es keser
ves syrasokat · magas kyaltasokat · syrat
van ennen byneket es egyebeknek byneet ·
latottal volna nemelyeket · az eyet az nap
pal viselwen ymadsagokban · mukalkod
van zaz auagy keet zaz terdeplesekben ·
latottad volna zeretew atyamfya az regy
zerzetewssenk ydeyeben · hogy az zent egyhaz
soha auagy rytkan volt ymadkozok nekewl ·
Annak okaert · mykoron az fraterek ke
restetnek vala az capu tarto fraterteul ·
kewnnyeben lely vala meg ewket az zent
egyhazban ymadkozvan · hognem egyebewt ·
De maga byzonnyal ezeket meg jelentette
nemely yggen zerzetes frater · hogy az regy
fraterek kezzewl · kewes ydewnek alatta · hal
galta vala meg zaz fratereknek tewzewn
seges gyonasokat · kyk kezzewl lelt vala ez
felyewl meg mondot frater · hetwen fra
tert · kyk meg tartottak vala elmenek
es testnek tyztasagat · nagy sok ymadsagok
kal es az zent zerzetes eletnek ewryzetewel ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

kykkel az tyztasag ygeen evrvztetyk · Touab
ba az regy zerzetesek kezzevl sokak · az zent
geryedetevssegygel meg gyvladuan · az ev
ymadsagogtwl addeg fel nem kelnek vala ·
mygnem ystentevl · valamynemev kyvalt
keppen valo malaztot nyernek vala · Egy
ezek kezzevl vgy mond vala · hog eyel addeg
el nem alhatyk vala · mygnem elevzer ev
magat kevn hullassal meg evtevzy vala ·
Esmeeg vgy mond vala · egy nagy hatalmv
frater · hog mykoron ev bononyaban ymad
kozneek az oltar elevt · hog ev latot maas
fatert ky lelekben ygeen geryedetevs volt ·
fevlttevl fel emeltetveen allanya mynd ev
tellyes testevel · Azon ydevben · az fraterek
az conpletat · egy nemevnemev evrevm
mel vygassaggal varyak vala · avagyvan
egymast ev ymadsagogban · zyvnek nagy
zerelmevel · Es mykoron harangoznak
vala az conpletara · mynden helyekrevl
syetven mennek vala az karban · Holot
mykoron az conpletat el vegezyk vala ·
es mynd ez tellyes velagnak kyralne az
zonyat · es az my zerzetevnknek kegelmes
zo zolonyat zyz mariat ydvezlyk vala
az salue reginaual · ennek utanna agyak
vala ev magokat · kemensegegs disciplinakra ·

Annak utanna olyha egy nemeunemeu za
uadoksagnak okaert · myndẽ oltarokat
meg jarnak vala · alazatoson le terueztt
keudueen · syralmaknak anne folyo vyzet
hozyak valaky az eu zyuekbeul · hogha va
laky kyueul volt volna az egyhazbol · azt
hytte volna hog vala mely meg holt
embernek teste tetetet le eu keuzetteuk ·
es azt syratyak · Ezekreul sok velagy em
berek byzonsagot vettenek · kyk ezeket
lattak es hallottaak · Es ezekbeul sok em
berek epeultettenek · es ezbeul nemelyek
zerzetben mentenek · Ezek meg leuen
nem legottan futnak ^vala^ keunyueknek forgatasara ·
hanem az zent egyhazban · auagy az capi
tulom hazban · auagy az kereulennek vala
mely zegeletyben el lappanuan el reytez
ven · futnak vala az eu nap estyg valo
dolgoknak · jgeen kemen zam vetesere ·
Es ez dolgoknak auagy valamy keues fo
gyatkozasoknak zam veteseben · eumago
kat jgeen kemenyen disciplinalyak vala ·
Nemelyek verik vala eu magokat vezzeuk
kel · nemelyek zybol chynalt gombos
ostorokkal · annera hog az veresseknek
zozatya zeungese mezze ky hallyk vala ·
Vetereynyeknek utanna keuesen mennek

az kennyekhez · keuesebben mennek va
la agyokhoz · Igeen keuesen kyk mynek
eleutte myset mondananak · hogy az elent
megnem gyonnanak · Mykoron kedeg
az nap megh keezd vala velagosodny · tahat ha
rankoztatyk vala az mysere · Az fraterek
kenzzeul sokan futnak vala · egy myse mon
do fraterhez · myse zolgalasnak okaert · es
tamad vala az fraterek kenzent zent ve
tekendees · arrol hogy az myse mondo pa
pot en kenzzenlent · ky vetkenztethetneye le
elenzenr en kenzzenlent ·
Az zyz mariahoz valo aytatossagokrol · ky
volna az ember ky erreul eleget zolhatna ·
Azzonyont maria veternyeye megh mond
uan aytatossaggal · alnak vala nagy ay
tatossaggal azzonyont maria oltarahoz ·
hogy chyak az anne keues ideu se mulneek
el aytatossag nekeul · Veternyeknek es con
pletaknak utanna kedeg · azzonyont maria
oltarat nemykoron harom renden es ·
mynd keet feleul keurnyeul veszyk vala
ezenkeppen ayanlyak vala enmagokat
es az zerzetent az ur istennek chodalatos
aytatossaggal · Az en cellayokban es ayta
tossagnak okaert · tartyak vala az zyz
marianak kepeet · es az en fyanak fezenletyt ·

297 159

+es aluuan

az en zemeknek eleutte · hog oluasuan es
jmaduan+ enket neznenek · es hog euten
lek es nezetnenek jrgalmassagnak zeme
ynel · Az egy masnak valo zolgalatban
kedeg egy mast eleul nezyk vala · mynd
beteg hazban · betegeknek valo zolgalatba ·
mynd vendeg hazban · vendegeknek
valo zolgalatban · Mynd kedeg aztalnal
aztalhoz valo zolgalatban · es labok mosas
ban az frateueknek · bodognak vely vala
magat · ha valamely frater · az masyk
fratert illyen dolgokban eleul veheti vala ·
Es mezer az fraterek le vetyk vala capa
nokat · keuntensenket · scapularokat ·
es agyak vala az zarandok jeuuenen
es esmeretlen fratereknek · Anne nagy
vigassaggal es eureummel zolgalnak
vala egy masnak es anne aytatossaggal ·
hog nem teczhyk vala hog embereknek
zolgalnanak · hanem istennek es an
geloknak · Nemelyek ez fele keussegnek
valo zolgalatbol · anne edesseget veznek
vala · hog az eu zyueknek vigassagatul
az talakat chokolgatyak vala · Az zent
veztegsegnek tartasaban az fraterek
tartnak vala chodalatos aytatossagot ·
Voltak nemelyek kyk anne zenvedetensse

zent tartottanak · hog nyolchad napyg
nem jttak · Nemelyek voltanak · hog kyk
nek mykoron az tal etek elenkben hozatot
feleyeul hydeg vizzel euteutteek meg · es meg
mostak · es azt jttak meg · Nemelyek volta
nak kyk mynd az tellyes nagy beuytben
napyaban teubzeur egyzernel nem jttanak
sem zoltanak · hanem ha kerdetteek · So
kak voltanak · hog kyk rytkan euttenek
halat auagy egyeb jo etket · hanem chak
bencheut borsot lencheet · Es hog ezekbeul
egyebekteul megne jegeztetnenek · hog
euk ezeket tezyk · annak okaert egy na
pon egy · egykteul zeuuettetyk vala ma
gokat · mas napon masyktwl · mynden
napon valamyt meg vonznak vala ma
goktwl · azokban kyk elenkben tetetnek
vala · Istennek jgeynek hyrdetesseben
kyre az zerzet vala kezdetteul fogua ze
veztetwen · istenh anne nagy gyeryede
teusseget euttent vala eu reayok · hog
sokan eu keuzzeuleuk bator lelekkel nem
meer vala ennij egy napon es · hanem
ha nem teubnek · chak egy embernek
es predicallot · auagy teubnek · kykben
zent lelek be tellyesejty vala azt belseu
kenettel · az az · zent lelekkel · mely enne

kijk megh foghatkozyk vala az keresett tudo
manbol · Mert sok fraterek · sok bynesseket
megh fordeytnak vala chak az zent apostolok
nak epistolaijokal · zent jacabeual · zent pete
reuel · zent janosseual es zent judasseual : Es
az zent mathe euangeliomaual · melyeket
ad vala az fratereknek zent damancos aty
ank · : · : ·
Egij jdeuben myKoron parisban zolgaltat
neek az generale capitulum · es kellene
nemelij fratereket bochatnij az zent feuld
nek orzagaban · az az jerusalemben · az
poganok keuzyben · Monda jordanus
mester · az capitulumban · ha valaky kez
zeuletek jo lelekkel jo akarattal keez men
nij jerusalemnek feuldere · jelenche megh
magat · Tahat jme meegh alijgh vegez
te vala el az eu bezedeet jordanus mester ·
hogh mynd enne sokfaku fraterek keuzent
alegh leletyk vala valamelij frater · kij
legottan veniat nem tezen vala · keunije
reguen nagij syralmakkal · hogh el bochat
tatneek az feuldre · ky cristusnak zent vere
vel megh zenteltetett · Tahat remensis belij
frater peter · ky vala francia bely prouincia
lis · ezeket latuan fel kele · es veniat teuen
az egyeb fraterekkel · zola zerzet mestere

net jordanos mesternek mondnan · Tyzte
lenden mester · auagy meg agyad ennekem
ez fratereket · auagy el bochas engemet es
en velek jerusalembe · mert en keez va
gyok en velek el mennem halalra ·

Esmeeg vgy oluastatyk ez zerzetnek
kornyekeyben ez regy atyaknak ysten
hez valo nagy zerelmekreul · : ·

Hog jnnocencius papa parancholа franchay
prouincialisnak · hog valamely fratereket
keuldene az tatarokhoz · az haznalatnak
okaert · melyet remel vala keuvetkeuzny
papa ezbeul · Mykoron papanak parancho
latyat meg mondatot volna az prouincia
le capitulumban az fratereknek · es yme
anne sok fratereknek sokassaga ada eumа
gat papanak parancholatyara keznek ·
hog chodalatos nagy syralm foglala meg
mynd az telljes capitulumot · Nemelyek
syrnak vala azert nagy keserevseggel ·
hog keruen meg nyerhesseek ez fele enge
delmesseget · Nemelyek syratyak vala az
en il yгeen zerelmes baratyokert · kyk eu
magokat attak vala il velhetetlen nagy
vinkakra es halalra · Nemelyek kedeg
syrnak vala eurevmekben · hog el menny
aldomast nyertek vala · syrnak vala

nemelijek banatijokban keseruensegenygben
mert aldomast el mennij nem nyerhete
nek · ffrater humbertus · kij vala zent
damancos atyank utan eutend zerzet mestere ·
az eu fejedelmsegenek vagij mestersegenek
elejen kezdetijn · parancyola az fraterekn̄ek
mijndenent · hogyha valakijk akarnanak el
mennij akaratyok zerent ẹ istenert es az ke
rezttyen hytnek el zelesenleseert · az poganokra ·
hogy ezreul ennekij akaratijokat meg monda
naijak · Okij jelenthetneije meg meltan
mely sok fraterek · es mely mezzeul valo
~~nu~~ fraterek ez dologra eumagokat ·
nem chak jokeduel adak · de meeg ennek
felette kezereijteek humbertus mestert
isten fianak zent verenek kij ejtese myat
es eu bodog halala mijat · hog el bochat
naija euket · mert tudnaija euket lennij
kezeknek halalra az hijtert · es az jdvezeij
teunek dychensegeert · · Esmeeg az aij
tatos geryedetenssegreul · melijet ur isten
gerjeztet vala az fratereknek zijuijben
zent damancos atyank testenek fel emel
tetese koron · nem chak bononyaban
de mijnd tellijes olaz orzagban · es olijha
mijndenent ez zerzetben · Nem chak pre
dicacijokon · de gyakorta es nyluan va

lo helijeken · Mijnemen nyelue · mynemen
penna auagij irass volna eleg ezt meg
jelentenij · Annak okaert hagyunk mijnd
az vr istennek · ky ezeket tellyesben tugija ·
ky aldot mynd erekkeul erekke · Amen ·

Vrnak eztendeeben · ezer · keet zaz · har
mijc eztendeuben · Mykoron conrad
mester predicallana nemet orzagban
az eretneket ellen · es mykoron conrad
mester az eretnekekteul bodogul meg
martyromoztatot volna · Nemelij eret
nek eurdegegteul meg chalattatot vala
es nemely predicator zerzet bely fratert
kytett igeen zeret vala · juty vala entet
az eretneksegre · Melij fratert mykoron
latna az eretnek · hogy mynden keppen
ellene allana · Monda az eretnek az fra
ternek · ha en teneked meg mutatom
az cristust · es az en anijat · es az aposto
lokat es az zenteket · kyk en velem tar
tyak ez en hytemet · hijzze · Tahat az
frater gondola · hogy ez eretnek meg
chalatot volna eurdegteul · monda · ha
byzonsaggal meg byzonyhatod amyt
fogadh · nem meltatlan hyzek · Tahat
az eretnek meg eureule · egy eyet zerze

kyben ez dolgot be tellyesyteneye · Az frater ke
deg tytkon nagy tyztessegel veue cristusnak
zent testet egy zelencheben · es tene eu me
lyenek eleyben az capuchyom ala · El mennen
ez frater ez eretnekkel · Imaduan aytatoson az
vr istent · hog eu rayta ne hatalmazhasseek
valamy eurdeugy chufsag · Mykoron ke
deg ez eretnek vitte volna az fratert az keu
zel valo hegynek labahoz · nagy hamarsag
gal latanak nagy fenessegel fenleu · es nagy
jo jllatokkal illatozo palotat · Es az palotaba
myynd keryyeul aranbol chynalt zekeket tetet
veen · Mely zekekben eul vala vellamo fenes
seggel fenleu kyral · meg feyredet ferfyak
nak sokassaganal meg keurnyekeuztetevt ·
es ez kyraly mellet jgeen zepseges kyralne
azzon eul vala · Ezeket hog latta volna az eret
nek · le esuen eu orchayara Imada ez kyralt ·
Az frater kedeg keuzelben jeuuen · ky vona
az zelencheet kyben vala cristusnak zent teste ·
es eleyben mutata az zekben eulеu kyralne az
zonnak monduan · Ha mennek es feuldnek
kyralne azzonya vagy · Imehol az te fyad ·
Imagyad myképpen istent · Legottan myynd
el veze az eurdeugy chalardsag · es anne
nagy setetseget leunek · hog aleg jeuhetenek
ky beleule · Azert ez eretnek cristushoz meg

fordula · es ez meg mondot fraterrel ewzve ·
ez dolgot meg jelente · nemet orzagbelij pro
vincialisnak frater corradnak · Melij pro
vincialis ez dolgot az fratereknek gyakorta
meg jelentette · el veztegveen az zemelyeket
es az helt · hol ez dolot volt · :

Vala nemelij frater parisban · kij olyha zen
vetlen marad vala ymadsagban · es syralmak
ban · Es az tanolsagot · es az scolat · es az
predicacyokat el hagyja vala · tellyessegyel
chak aytatossagra ygyekevzyk vala · Ez fra
ternek gyakorta jelenven pokolbelij evrdeg
azzonyonk maria kepeben · nagy sok tytko
kat jelent vala meg ez fraternek az evrdeg ·
es ygeen dychyrij vala az ev allapatijat · az az
hog egyebekkel nem tanol · scolaba nem me
gen · es predicacyora nem megen · hanem
chak hog kynalt keppen egyebekteul · magat
atta aytatos syralmra · Mykoron az frater
ezeket meg jelentette volna cremonensis bely
clastromanak prioranak · hagyja ez fraternek
az prior · hogha esmeg meg teerne ky evne
kij jelenyk · tahat orcheel vea pevkneek · es
monda · Ha az bodog zuz maria leend ky te
neked jelenijk · megnem haragozijk · mert
ev ygeen alazatos · es menedekevl vezij az te
engadelmessegedet · Ha pedeg evrdeg leijend

eu igeen keuely · es meg zegyenenlueen el ta
uozik · kit mykoron meg tent volna az fra
ter · meg haraguan az eurdeg monda ·
Atkozot te · es akij tegedet ezekre taneijtot ·
Ez ideutewl fogua el futa pokolbelij eurdeug ·
es soha nekij nem jeleneek ·
Uala nemelij zerzetes es bizon bezeden · ce
sarijaij frater peter · es vala olaz · Ez frater
peter volt ez zerzetben prior es lector · es
irta meg nemely zerechennek eletyt
ezenkeppen monduan · ~~Constantij napol~~
~~belij kegessegges~~ Janos chazarnak ideije
ben · veneranij fraterek egyeb fraterekel
bochattatanak papatul constantij napoly
ban · az geureugeknek teuelgesenknek
le ~~engele~~ engeztelesekre · Ez idenben iwue
az fraterekhez · zerechenetnek nemely pap
ija · kij vala az eu atyoknak teuruenenek
igeen nagij zeretewije · az az · az geurek
teuruennek zeretewije · es vala ez geurek (zerechek)
pap · kyueul chodalatos keppen meg ekesen
tereut · kylemb kylemb fele ekes erkeulchenk
kel · Vala ez geureg pap (barat) eu tekentetijben
egijgijengijeu · vala ennekij hijtuan eul
teuzetij · jarasa mertekletes · ritka be
zeden · De semmij lelkij iozag eu benne
nem vala · Azert mykoron az geureg

tya
at

pap zolna en velek az capuban · keresueen
eutet el fordeytany az hytreul · es vonny en
vtanna taneytuanyokat · vgy mond ez fe
lyeul meg mondot frater peter es prior · En
oda hyuatuan el meneek · es azt vallom
hog ygeen chodaltozam ez geureg papnak baratnak
en tulaydonsagyt es en erteulchyyt enne
ekessegeet · mene erteulcheutnek ekessegeet
en ztyletem zerent mynalont solha senkyybe
nem lattam · De mykoron keues ydev vtan
ez geureg pap barat · meg karomlotta volna
urunk iesust cristust · monduan eutet lenny
chak tyzta embernek · en eutet nagy her
telensegggel meg vtalam · es az kereztyen
hytnek malaztyat es erdemeet en bennem
zokas feulevt erezueen · es az fratereket
veztegleteem · Ez veztegseg alat meg ker
deem az zerecheun geureg papot baratot · hogha
az en teurueynyekben meg volna yrua ·
hogha valaky machometnek ellene monda
na · oly ember ky en hatalmokban volna ·
ha ez il embernek feye el vagatneyek e
mynden irgalmassag nekeul · ffelele ez
zerechen pap barat hog vgy vagyon az en teur
veynyekben · Es en frater peter mondeek ·
tahat az te feyed es el vagando my tev
leunk · auagy machometnek teurueynye

nem igaz · es ezt nyluan meg mutatom ·
Mert ha az ember meg eulethyk tij teurnen
tek zerent · ky az zerechenek elent macho
metent meg karomlanaya · kyt mondotok tij
az felseges istennek prophetayanak · de ma
ga nem mongyatok eutet istennek · Azon
keppen az oly ember ky az kereztyenek elent
cristust meg karomlangya · kyt mij nem
chak prophetanak vallonk · de es myndenek
nek istenenek · es prophetaknak vranak
vallonk · igaz teurnennyel · sent igazb teur
nennyel euletyk meg az kereztyenekteul ·
zenuedny kel az teurneent · kyt te mondaz
az te machomededert · Ezeket haluan az
zerechen barat · meg nemula nem tuda
myt zolnij · Tahat en frater peter mondek ·
ne felij · nem halz meg · mert machometnek
teurnenye nem igaz · De maga byzonual ·
myert istent meg karomlottad · gyeutrelm
nekeul elnem meegy · Es mykoron en eze
ket meg montam volna az chazar por
kolabyanak · legottan kettent keulde az en
zolgaij kezzeul · kyk az isten karomlot az
teumlenechben vijnneek · Azert be menuen
az zerechen pap auagy barat · az teumlench
ben · az napon · sem masod napon · sem
eueek · sem jueek · hanem le eule egy

kewueen · olylya ~~mozdulatnakk~~ mozdulattal
jmaduan · mykeppen ezt meg byzonytat
tak egyebek kyk az tewmlenchben volta
nak · meg kewtenzueen · ezeknek utanna
en frater peter gondolam · hog meg la
togatnam ez zerechewnt · es el meneek
egy tarsal · ky tugya vala az gewrek nyel
veet es dyak nyeluet · az tewmlenchhez
napnak elew horayan · Es lelewk ewtet
ewlny az kewuen · De mykoron mynket
latot volna · felkele es monda · kerlek ·
halgassatok meg en bezedymet · Es meg
monda · mynek elewtte tyz jde jewnetek
el zunyadek ez kewuen · es lattatyk vala
ennekem · en hozyam jewny az en apa
tomat vagy fejedelmememet · es hozny en
nekem jgeen fekete kynyernek vezeet
vagy darabyat · Ennek utanna latta
teek ennekem · hog ty jewnetek en ho
zyam · es hoznatok ennekem egy egeez
feyer fenes kynyeret · es hynatok en
gemet az kynernek meg etelere · Es
en frater peter legottan egy egeez feyer
kynyert elew adek · kyt hoztam vala
tarsomnak tudasa nekewl · es adam az
zegeen ehezewnek monduan · Jme igaz
za tewtte vr isten az te latasodat · vegyed

ez kenyeret es egyed meg · ky mykoron
vette volna az kenyeret · mondek az zerechen
nek · Az te latasodnak ertelmet byzon
ual meg mutatom teneked · Az feketese
ges es bydes kynyernek reze vagy darab
yat · melyet lattal · kyuel zoktak ebek
es dyznok eltetny · byzonnyal tugyad len
ny machometnek teuruennyenek es ta
nolsaganak · melyet keuarsagos zaual
nyelnekbe az vad es bydes emberek ·
az az · az poganok · Es ugyanan az by
zonsag ellen okossag nekewl · gyewnyer
keuduen chak kyvewl · De az en zyvek
ben lyynok · kynek okaert es lattad az
kynyernek rezeet az te apatodnak ke
zeben · ky teneked atta az newolyas ta
nolsagot · De az egy egeez kynyer es fenes
nem egyeb hanem my wronk iesus xpus ·
ky az en nepeet eltety es meg elegeyty
tudomannyal es tanolsaggal · Az kynyer wgy
mond · ky le zallot mennyekbewl · Ez az ~~kynyer~~
termezet felet valo kynyer · istennek allatya
nak fene es dychewsege es abraza · mely
kynyer mynden emberektewl vetetyk tellye
seggel · es egezzen · De maga azert ez ky
nyer myndenkoron egeezzen marad · me
lyet te tegnapon meg karomlottal · me

lijet adot neked imadandonak es hyzendev
nek · Azert ezeket monduan el meneenk
onnet · Nem sok ideu utan · my akaratonk
bol az teumleuchbeul el bochattateek · es me
ne az mynor fraterekhez · kyk keuldek
eutet my hozyank · es taneytatek zerel
mest az fraterekteul negyuen napyg my
hazonknak kerteben · geureugeuknek
nemely regij egyhazaban lakozuan · es
taplaltatuan kenes etellel · az credot · pa
ter nostert meg tanola · es tellyes zy
uyuel istenhez meg fordula · zent pal
meg fordulasa napyan · meg kereztel
teudeek · es hyuattateek palnak · Melyet
sok ideukben lattonk · hog az vr istennek
aytatoson es hyuen zolgalt · ky legen
aldot myndenek mya eurenkkeul erek
ke · Amen ·
Myhoron albyay mynor fraterek sokayg
mulalkottak volna vizyek kereseseert · es
nem lelhettek volna · oda iutuan frater
mauricius bononiabol predicallasnak oka
ert · ky vala nezetseggel nemet · nemzet
tel nemes · zyuel alazatos · eulteuzettel
hyuan · zegeenseguek byzon zeretevje · es
eretnekeuk ellen gyeryedetevs es haznos
predicator · Mely frater mauricius ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

az mÿnor frateretnek mukaÿokon kenÿerev
le · iſtent hÿuan ennekÿk helt mutata
monduan · Mÿ vronk ihs criſtuſnak neue
ben jt aſſatok · es meg lelÿtek az vizet ·
legottan az mÿnorok kutat aſanak · kÿ
mÿnd ez maÿ napÿg beuſeges es egeſſeges
vizeth aad · :· Eſmeeg vgÿ oluaſtatÿk
zent damancos atÿank fraterÿnek kornÿ
kayokban · hog nemet orzagbelÿ argen
tinaÿ nehaÿ frater gualterus prior
es lector · kÿ vala alazatos · aÿtatos · es
irgalmas · Mÿnek vtanna ez prior colum
baria belÿ ſororoknak capitulomot tartot
volna · es az ſororoknak tÿzteket oztot vol
na · Tahat az vduarhaz lato ſoror · kÿt az
hÿdeg igeen erenſſen leel vala · monda az
priornak · Atyam · ennekem mychoda tÿz
tet ach · felele az prior · az hydeg lelees
legeen neked tÿzted · Azert ez ſoror touab
ba nem akara eelnÿ oruoſſagokkal · mond
uan hog en az ennekÿ hagyot tÿztet akar
ya tartanÿ · mynd addeg · myg nem eſmeg
azontul kÿ oldoztatom oldoztatneek · kÿ en
nekÿ parancholta az hydeg leleeſnek tÿzteet ·
ſem hyzy vala hog ennekÿ valamy oruoſ
ſag haznalhatna · Azert el mmluan hat
vagy heet hetek · zerzees zerent az prior

meg teere · halvan ez sorornak anyatossagat ·
kevnyerevle ev rayta es monda sokaknak elevtte ·
En tegedet meg oldozlak cristusnak nevebe ·
az hydeg lelesseknek tyztebevl · Mely soror
alazatosson evmagat fevldre le teryezte · es
ez idevtevl fogva tellyessegghel meg gyogyvla · :

Esmeeg mykoron nemely vilhelmus nevev
igeen zerzetes · es lelkeknek nagy zeretevye nemet
frater egyzer predicalvan · es nemely ember az
ev predicacyonat ev zevltesevel meg banta
vala · sem ez frater ez embert megnem fed
hetneye · Tahat monda ez frater myndenek
nek hallasara ez embernek · Tugyad byzzon
val · hog ezt elnem mulod gyevtrelm nekevl ·
Mely ember legottan vakmerevn ky menven ·
legottan meg bolondula · es ev baratytul meg
kevtevztetteek · hog egyebeket megne serthet
ne · Azert el mulvan tyz hetek · meg teere
ez frater · teophilus fraterrel ky elevzer es
ev vele vala azon elevby helyre · Kereteek
azert ez frater az bolondnak baratytol · hog
el feledneye az ev rayta levt bozzusagot · es
hog imadnaya istent ez bolondert · Imadsagot
tevn ez frater vr istenhez · es az vr isten meg
ada ez bolondnak az elevby egessegeet · :
Esmeeg vgyan ezen frater vilhelmus · ne

mely sorort kyt harmad napy hydegh lel vala ·
ymaduan en erette frater vilhelmus · megh gyo
gyeyta eutet monduan · Mennel agy halat
istennek · : — Esmegh nemely varnak azzo
nyanak · vala egy fyja kyt az nehez korsag
tart vala · Ez azzonyon el viue az eu fyat
nemely nemeet veen frater henryhez · ker
veen eutet hogh az eu fyaert istent ymadna ·
Ez frater megh yyeuzetuen ez azzonnak ke
resenel · ymadsagot teuen es eu kezeet az
gyermeknek feyere teueen mendeneknek elette ·
leggottan teukelletes egessegет nyere neky · : —
Esmegh ugyan ezen henryk · zallot vala ne
mely viteznek euzuegy felesegynel · kynek
eu fyat · ky ymmar keuzel vala halalahoz ·
eu ymadsaganal es eu tarsanak ymadsaga
nal halalvol eletre megh hyua · : —
Keet fraterek yspanomusok · bochattattanak
vala predicalny · es iutanak mandricomba
az sororokhoz · kyknek zent damancos atyank
atta vala az zerzetnek ruhayat · Azert my
koron egy ez keet fratereknek egyk · neme
ly hazachtaba gondolkodneek az istennek
ygeyereul · melyet kellene predycallany az
sororok eleut · Tahat nemely kakas az eu
gyakorta valo enekleseuel · kezde az fraterek
nek elmeyeket megh bantany · Es yollehet

hogy frater az kakast untalan el enzy vala · de
az kakas gyakorta meg teeruen · az en ynek
lesenel az fratert meg untagya vala · Azert
az frater ezen meg indultateek · ragaduan
en palchayat istapyat az kakast meg hagyh
ta · es az kakas ottan meg hala · Melyet my
koron latot volna ez frater · es gondolnaya
az en alhatatlansagat · az sororoknak es az
en karoknak · bankodeek arrol amyt tent
vala · es kezeben veue az meg holt kakast
es monda · Uram iesus cristus · te ky ez ka
kast teremtetted · es ky mendeneket telhec
tamazzad fel ez kakast · es en az te malaz
tod mya touabba meg oltalmazom maga
mat illyen alhatatlatsagtul · legottan az
kakas az fraternek kezebeul az fendre repeu
le · es az en zarnyayt ky entueen enekle ·
de nem oly zeunetlen mynt eleb · Ezeket
ispanyay frater egyed irta meg zerzet mestere
nek · melyeket az fraterteul hallot vala · kynek
ezek teurtentek vala · kynek enbezedet zerzet
mestere meg hyue · azert hogy bizon bezeden
es io frater vala · caplá
Nemennemeu ispanyay capnal · mykoron
egyk zemeuel mendenesteul semmyt nem
latna · hyty leun ezreul ez caplannak · hogha
frater leuryn predicator en kezeet az en ze

mere vetnéje · hogy gyogyulna · Azert kereteek ez frat' leurync · es illete eu zement · es legottan meg gyogygyula · :

Esmeg ugyan ezen frater leurync monda nemely ifyunak · hogky nem akar vala eu elenseginek meg bochatny · Tudom hogy meg bantatod eurdegteul · kyt nalad vifelz az harag myá · Ezeket mondvan ez zent ember el mene · Es ime harom napoknak alatta ez ifyu el ragattateek eurdengteul test zerent · es venolyasul gyenteurteteek · Azert ez ifyu el jeuveen frater leurynchez es eunekÿ alazatosson engeduen · tenkellete tesewn meg gyogygyula · :

Vala papyan conuentben · nemely zerzetes ember es gyeryedetes es igeen malaztos predicator · kynek vala neue ifmaraldus · Melÿ fraternek myatta isten sokakat fordeÿtot meg · es sok chodakat teut · kyt meg byzonyeytattak oly tanok myá · kyknek ta nolsagokat melto hynny · kyk kezzeul eut santak · vettenek jarast · Negy syketek hallast · heet nemak zolast · harom vakot latast · harmatuak adatot meg kezeek az eu illetesere · es iesus cristusnak neuenek hyuesare · Egy papyan embert tamazta fel · ky immar mendenetteul meg holtnak

mondatyk vala · zent kereztnek vetesenel
es iesus cristus neuenek hyuasanal · Hat
yffyakat chodalatos keppen meg zabadeyta
kyk padonak folyo vizeben veztek vala · :
Mykoron nemely keuzuennes azzonyallat
eut volna az eu etkenek maradekabol · meg
gyogyula az keuzueenbeul · : Esmeg ne
mely beel poklost ez zent atya meg chokola ·
es legottan az eu daganagya le zalla el
muleek · Esmeeg nemely keuzuennyest meg
gyogyeyta cristus neuenek hyuatalaual · kyaz
keuzueenben tyzenneegy eztendeeg fekeut vala ·

Nemelÿ conuersus frater · mely frater ygeen
lelky frater vala · lata latasban mynt nekÿ
lattatyk vala · hog az papiay papok es ne
pek yeuuenek predicator zerzetnek hazahoz ·
kerneen eumagoknak egy fratert atyaul
adatnÿ · Mely dolgot mykoron az supprior
bezellene ez feleyeut meg mondot az koron
valo priornak frater Isynardosnak · ez pri
or eleue meg lata az eu halalat keuzel len
nÿ · legottan eseek az eu supriornak la
bahoz · es generaliter meg gyoneek nekÿ ·
Es ez utan keuees napok utan bodogul kÿ
muleek ez vilagbol · vala kedeg ez prior
zuz · elmeyeben es testeben · holta utan es ·

sok chodakkal fenlek · · — Mykoron kedeg
az predicator zerzet zent damancos atyank
tol eretnekseg ellen es tenelysegek ellen zerez
tetett volna lelek zerent tolosaban · Es az
fraterek az tartomanyokban olyma negy
ven eztendeyg vyaskottanak volna az eret
neksegek ellen · es az kemen fenedelmek ellen
kyk ezeket oltalmaznak vala · vyaskodnak
vala kedeg az fraterek · ehsegben · es zome
sagban · es mezeytelensegben · es nagy sok
nyomorusagokban

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
A M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRÁBÓL
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

1: Kinek szentséges élete követendő pag 1: Lin 4:
2: Feenleek pro fénylék — — — — D: 1: D: 12:
3 Cz pro ts — — — — — — D: 1: D: 18:
4. Kedeg pro pedig — — — — D: 1: D: 19:
5 Cu pro ő — — — — — — D: 2: D: 1:
6. Ce pro é — — — — — — D: 2 D: 1:
7: Ezsapi méltósagnak garadittsára fel mentek p: 2 L 5
8 És adta vala ő magát Isteni gondolatokban való=
— édeskedésre — — — — — Pag 2 L: 12:
9: Ki meg Düsesült igéknek láklaját viselné 3 D: 4:
10 Kezde lenni ez gyermek jó elméjü, mikeppen az: Ki Isten:
— tül nyert jó lelket — — — — — p: 4. L: 1:
11 Bizonnyal e: Sz: Gyermek édességnek áldomásival.
— elöl vétetett Ur Istentül — — — p: 4 L. 9
12 Hogy a szentségnek jó illatját bé inná mikeppen az
— uj tseréj — — — — — — p: 4. L: 10
13 Vala ez Sz: gyermekben ö kitsin gyermekségében —
— immár vén Szive és értelme — — p — 4 L: 14.
14 Az gyermekségnek esztendeit ez Sz: gyermek sz Da:
— mankos ártatlansággal mulatta — p: 6. L: 6:
15 Küldeték Valentziában: hogy az tanulságnak gya:
— korlásával ö magának szerzene szabad tudomá:
— nyoknak tudományát — — — p 6. L: 8:
16 Mert az üdöben Valentziában virágozik vala az Kö:
zönséges Tudomány, és bövelkedik vala Valentziabéli
Tanulság hely, mind Tanúló Deákoknak nagy sok szá:
mával, mind pedig a Doktoroknak bölts tökélletességével.
p: 6. L: 11

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

170

17 Elhagyván az hévságokat kikkel szokott Ifjainak -
- esztendőek el folyni — — — — — — — — p. 6 l: 21.
18 És az Isteni igéinek magvát igyekező szivnek füllével
- fogadván azonképpen, mikeppen az Mennyei harmattal -
- meg öntözött föld — — — — — — — — p. 8 l. 9.
19. Annakokáért az ö ól Böltsességnek kutfeje az ö szivé
- nek szélességére bövebben ki öntö a Sz: Irásnak értel
- mét — — — — — — — — p. 8 l: 17.
20. Gyermekségétöl fogva övéle neveködet vala az ir-
- galmasság — — — — — — — — p. 9 l: 21.
21. Az meghaló közelebinek (: proximis :) és segéllene nya
- valájokban — — — — — — — — p. 10 l: 18.
22 Vala ez Szentséges Atya Szent Damaskos imád-
- ságban szünetlen — — — — — — p. 12 l: 12.
23 És hogy szegénységben és életnek keménységben fut-
- nának — — — — — — — — p: 21 l: 16.
24. És kére Pápátul az ö Püspökségenek meg szüné
- sét — — — — — — — — p. 21 l: 22
25 Ez Didakus Püspök futosván gyalog prédikál -
- vala — — — — — — — — p. 22 l: 10
26 Szentképpen hadtárok volna föltcengeni az én Jeszemet
- az ö vérében — — — — — — — — p. 27 l: 2.
27. Az Igazságnak öldözöi — — — — — p. 27 l: 5
28 Kit ezetnekségnek Kegyetlensége könnyül vett va-
la — — — — — — — — p. 27 l. 15.
29 Az meg feddésnek hatalma Szent Damaskos A-
tyánknál maradna — — — — — p. 29 l: 21.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

30. Jóságos mielkedettel és Jó hirrel vala igen fé-
nyes – – – – – – – – pag 31. l: 21.
31. Egyházi Törvényben – – – – J: 32 l 2
32 Az Isteni Kegyelmességének füleit szüntelen való
Kiáltásával Könyörögvén – – – – pag 34 l: 3:
33 Kötelezé magát professionak avagy bé eskésnek Kö-
tölével – – – – – – – – p: 38 l 14
34 Háromtúl meg válasz: tribus exceptis – – p 40 l 14
35. Vala ő benne elméjének igen nagy egyenlősége p 42 l: 15
36. Hittel hallóknak szivek hajtatnék Krisztus
szerelmére – – – – – – p – 43 l: 23.
37 Aznapot Költi vala Közelinek (proximos) p 44 l: 11
38 Ez Sz. Atyának ez tulajdonsága vala, tiúlni örülők-
kel, sirnia sirókkal – – – – – p 46. l: 8.
39 Soha senkit kettős beszéddel meg nem tsalt p 46 l: 18
40. Vala ez Szentséges Atyánál az ő Istenének erős
birodalma – – – – – – p 47 l. 3.
41. (1778.) idem az Xus – – – – p 48 l. 2
42 Mikoron Sz: Domonkos Atyánk az Imádságban indu-
latlan maradna – – – – – p 48 l. 17
43 Hogy a meg Köteleztetek meg ne fogyassanak és meg ne
tartassanak az ő Törében, minémű Kezeseket (vades)
adhatunk mi Teneked – – – p 59. l: 10.
44. Sz: Domonkosnak Juda tétele Magyar ország-
ban – – – – – – – – p 73 l: 10.
45 Ismég – – – – – – – p: 74 – –
46 Ismét – – – – – – – p 75 – – –

3342.

47 Ki életének szentségével nyájas vala p. 96 l. 11
48 Némettekkel és Sz. Domonkossal történt tso-
da p. 97
49 Nagy haja ö Lilisse körül, meg hintetvén kevés
össel p. 128 l. 3
50 Nem illik alamisnabul élö Szerzeteseknek drága
pénzböl tsinált házoknak lenni p. 131 l. 5
51 Ehát ismét kijöve nagy hirtelen tüz és nagy-
láng, meg égetvén meg pusztitván öket nagyobb inkább
hogy nem elöbb p. 187 l. 20
52 Magyar országban Sz. Domonk: tsuda tétele p. 172 l. 21
53 Jenéltem keményebb vagy hogy nem ha akár mely
kegyetlen kemény Tsászár p. 227 l. 9.
54 Emeli felette hallá ez Fráter az egyháznak menyezetén
avagy boltyán p. 227 l. 11.
55 Hagyá illetlen öket messze el menni p. 239 l. 24.
56 Annyi siralmainak harmatjával öntözé meg p. 256 l. 9
57 Két száz ötvenkétben harmadik levélben kezdetnek
Sz. Domonkosnak példái, ugy folytattatnak következendö levelekben egész 297ig
58 Elefantinus oly golyosság melynél nagyobb mintsem
s: nem találtatik p. 308 l. 22.
59 Ki ezeket tellyesben tudja p. 323 l. 4.
60 És ugatván az igazság ellen p. 330 l. 11
61 Szegénységnek bizony szeretöje és erettnekek ellen
gerjedetös és hasznos prédikátor p. 337 l. 25.

A. M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRÁBÓL

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library